

JULKINEN TOISINTO

**Komission päätös,
tehty 3 päivänä toukokuuta 2000,
yrityskeskittymän julistamisesta yhteismarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan
soveltuvaksi**

Neuvoston asetus (ETY) N:o 4064/89

Asia N:o COMP/M.1693 - Alcoa/Reynolds

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 57 artiklan,

ottaa huomioon yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89¹, sellaisena kuin se on muutettuna 30 päivänä kesäkuuta 1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1310/97², ja erityisesti sen 8 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon menettelyn aloittamisesta tässä asiassa 20 päivänä joulukuuta 1999 tehdyn komission päätöksen,

on antanut asianomaisille yrityksille tilaisuuden esittää huomautuksensa komission esittämistä väitteistä,

¹ EYVL L 395, 30.12.1989, s. 1; oikaistu toisinto EYVL L 257, 21.9.1990, s. 13.

² EYVL L 180, 9.7.1997, s. 1.

ottaa huomioon keskittymiä käsittelevän neuvoa-antavan komitean lausunnon³,

sekä katsoo seuraavaa:

1. Komissio vastaanotti 18 päivänä marraskuuta 1999 ilmoituksen ehdotetusta yrityskeskittymästä, jossa Alcoa Inc. (jäljempänä 'Alcoa') hankkii määräysvaltaansa Reynolds Metals Company (jäljempänä 'Reynolds') -yhtiön. Yhtiöiden toiminta sulautetaan maailmanlaajuisesti.
2. Komissio totesi 20 päivänä joulukuuta 1999 tehdyssä päätöksessään, että se epäilee vahvasti ilmoitetun toimenpiteen soveltumista yhteismarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan. Tästä syystä komissio on aloittanut neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 (jäljempänä 'sulautuma-asetus') 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua menettelyä.

I. OSAPUOLET JA TOIMENPIDE

3. Alcoa on maailman suurin alumiinintuottaja. Se on yhdysvaltalainen yhtiö, joka toimii kaikilla alumiiniteollisuuden sektoreilla (bauksiitin louhinta, alumiinioksidin jalostus, alumiinin sulatus, valmistus, kierrätys sekä tutkimus ja kehitys). Alcoalla on toimintaa muun muassa Pohjois-Amerikassa, Brasiliassa, Australiassa, Japanissa, Kiinassa ja Euroopan yhteisössä.
4. Reynolds on yhdysvaltalainen yhtiö, joka myös toimii kaikilla alumiiniteollisuuden sektoreilla (bauksiitin louhinta, alumiinioksidin jalostus, alumiinin sulatus, valmistus ja kierrätys, pakkaus sekä tutkimus ja kehitys). Reynoldsin toiminta on maailmanlaajuisia.
5. Alcoa ja Reynolds allekirjoittivat 18 päivänä elokuuta 1999 sulautumista koskevan sopimuksen ja suunnitelman (*Agreement and Plan of Merger*), jolla Reynoldsin äänioikeutetut osakkeet vaihdetaan Alcoan äänioikeutettuihin osakkeisiin. Alcoa on perustanut tätä tarkoitusta varten tytäryhtiön, joka sulautuu Reynoldsin kanssa. Alcoa vaihtaa 1,06 Alcoan kantaosaketta kutakin Reynoldsin kantaosaketta vastaan. Reynoldsista tulee Alcoan kokonaan omistama tytäryhtiö ja Alcoa siis saa yksinomaisen määräysvallan Reynoldsissa. Alcoan ja Reynoldsin hallitukset ovat hyväksyneet tämän 4,8 miljardin Yhdysvaltain dollarin arvoisen liiketoimen. Näin ollen on päätelty, että ehdotettu toimenpide on sulautuma-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu keskittymä.

II. YHTEISÖN LAAJUINEN KESKITTYMÄ

6. Asianomaisten yritysten yhteenlaskettu maailmanlaajuinen kokonaisliikevaihto on yli 5 miljardia euroa⁴. Sekä Alcoan että Reynoldsin yhteisön laajuinen liikevaihto on yli 250 miljoonaa euroa (Alcoa: 2 482 miljoonaa euroa; Reynolds: 527 miljoonaa euroa).

³ EYVL C ..., ...2000, s.

⁴ Liikevaihto on laskettu sulautuma-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan ja liikevaihdon laskemista koskevan komission tiedonannon mukaisesti (EYVL C 66, 2.3.1998, s. 25). Jos luvut kattavat liikevaihdon 1. tammikuuta 1999 jälkeiseltä ajalta, ne on laskettu ecun keskimääräisen vaihtokurssin perusteella ja muunnettu euroiksi yhden suhteessa yhteen.

Alle kaksi kolmasosaa kummankin kokonaisliikevaihdosta on kertynyt yhdestä ja samasta jäsenvaltiosta. Näin ollen ilmoitetulla toimenpiteellä on sulautuma-asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua yhteisön laajuista ulottuvuutta ja se on ETA-sopimuksen mukainen yhteistyöasia.

III. KILPAILULLINEN ARVIO

7. Ilmoituksen ja markkinatutkimuksen perusteella komissio on päättänyt, että ehdotettu keskittymä johtaa määräävän aseman muodostumiseen sulattoaluminan, kauppalaatuisen alumiinihydroksidin ja erittäin puhtaan P0404-alumiinin markkinoille.
8. Sulautuman osapuolet ovat vertikaalisesti integroituneita yhtiöitä, joilla on toimintaa kaikilla alumiinin jakeluketjun tasoilla. Ne valmistavat ja myyvät bauksiittia, kauppalaatuista alumiinihydroksidia, sulattoalumiinaa ja alumiinia puolivalmisteina tai valssaamalla, puristamalla, valamalla tai takomalla viimeistelyinä lopputuotteina. Kullakin puolivalmisteiden ja lopputuotteiden segmentillä tuotteet valmistetaan usein loppukäyttäjien erityisvaatimusten mukaisesti noudattaen esimerkiksi määrättyjä paksuutta, muotoa, lujuutta ja pintakäsittelyä koskevia kriteerejä. Alumiinin puolivalmisteita ja lopputuotteita käytetään yleensä varsin monenlaisiin sovelluksiin mm. liikenteessä, rakennusalalla, pakkauksissa ja elektroniikkateollisuudessa.

A. SULATTOALUMINA

Tuotemarkkinoiden määritelmä

9. Aikaisemmissa päätöksissään⁵ komissio on määritellyt alumiinioksidin muodostavan asian kannalta merkitykselliset tuotemarkkinat. Alumiinioksidi on valkoista jauhetta, jota käytetään pääasiassa sulatoissa alumiinin valmistuksessa. Alumiinioksidia valmistetaan bauksiittimalmista Bayer-prosessiksi kutsutulla jalostusmenetelmällä. Alumiinioksidin valmistusprosessi koostuu neljästä osasta: liuotuksesta, suodatuksesta, saostuksesta ja hehkutuksesta. Saostus on kuivatusmenetelmä, jossa alumiinioksidikiteiden pinnalta poistetaan vettä. Prosessista erotettu tuote voidaan myydä alumiinihydroksidina tai alumiinihydraattina. Tässä vaiheessa myytyä alumiinihydroksidia käytetään kemiallisiin sovelluksiin. Tällaista kemiallista aluminaa (*chemical grade alumina, CGA*) kutsutaan kauppalaatuiseksi alumiinihydroksidiksi (*commodity hydrate*) tai jos sitä on jatkokäsitelty, sitä voidaan kutsua erityishydroksidiksi (*speciality hydrate*). Pääosa alumiinihydroksidista (yleensä noin 90 prosenttia) kuivataan edelleen hehkuttamalla (kiteiden sisältä poistetaan vesi). Näin saatua alumiinioksidia kutsutaan hehkutetuksi alumiinioksidiksi. Yli 90 prosenttia hehkutetusta alumiinioksidista käytetään metallisen alumiinin valmistamiseen sulatoissa. Tästä syystä sitä kutsutaan metallurgiseksi tai sulattoaluminaksi (*smelter-grade alumina, SGA*). Loput jatkokäsitellään ja käytetään kemiallisiin sovelluksiin. Vuonna 1998 sulattoaluminan osuus oli 91,2 prosenttia maailmanlaajuisesta alumiinioksidituotannosta ja kemiallinen alumina muodosti loput 8,8 prosenttia. Näin ollen alumiinioksidit voidaan jakaa kahteen eri luokkaan, jotka ovat sulattoalumina ja kemiallinen alumina. Kuten jäljempänä osoitetaan, nämä tuotteet muodostavat erilliset tuotemarkkinat.

⁵ Ks. asiat IV/M.470 - Gencor/Shell, 29 päivänä elokuuta 1994 tehty päätös (EYVL C 271, 29.9.1994, s. 3); ja IV/M.1003 - Alcoa/Inespal, 24 lokakuuta 1997 tehty päätös (EYVL C 29, 27.1.1998, s. 7).

Tarjonta

10. Kemiallinen ja sulattoalumina ovat peräisin samasta valmistusprosessista. Kemiallinen alumina on välituote sulattoaluminan valmistusprosessissa. Kaikki sulattoaluminan tuottajat valmistavat myös kemiallista aluminaa (hydroksidia). Jotta sulattoaluminan tuotantoa voidaan lisätä ja kemiallisen aluminan tuotantoa vähentää, jalostuslaitosten on otettava käyttöön lisää kalsinointikapasiteettia, koska jalostuslaitokset toimivat yleensä täydellä kapasiteetilla kustannustehokkuuden saavuttamiseksi. Kemiallinen alumina on raaka-aine, jonka puhtausaste on yleensä sulattoaluminaa korkeampi. Sitä käytetään alumiinipohjaisten kemikaalien valmistuksessa (katalyyttinä, hammastahnan ja sementin lisäaineina, vedenpuhdistuksessa), refraktorina terästuotannossa ja muissa erikoistuotteissa. Näiden kahden tuotteen hinnat eroavat huomattavasti toisistaan. Kemiallinen alumina voi maksaa kaksi kertaa enemmän kuin sulattoalumina. Näin ollen siirtyminen sulattoaluminan tuotantoon voi aiheuttaa kielteisiä taloudellisia seuraamuksia. Komission tutkimuksissa ei ole voitu osoittaa, että kemiallisen aluminan kapasiteettia olisi koskaan muutettu merkittävässä määrin sulattoaluminan valmistukseen. Tätä puoltaa myös se, että kyseisiä tuotteita ei voi käyttää samoihin tarkoituksiin.
11. Muita sellaisia valmistusprosesseja ei ole, joita voitaisiin helposti ja nopeasti muuntaa sulattoaluminatuotantoon sopiviksi. Tästä syystä komissio katsoo, että kemiallinen alumina ja sulattoalumina eivät ole tarjontapuolella korvattavissa toisillaan.

Kysyntä

12. Sulattoaluminan kysyntä riippuu täysin primaarialumiinin tuotannosta, joka puolestaan riippuu sulattoaluminan tarjonnasta. Sulattoaluminalle ei ole korvaavia aineita, eikä sitä voida käyttää muihin tarkoituksiin kuin primaarialumiinin valmistukseen. Vaikka tämä voisi merkitä tiettyä keskinäisriippuvuutta sulattoaluminan tarjoajien ja asiakkaiden välillä, käytännössä tarjonta- ja kysyntäpuolen välillä on merkittävä epätasapaino, koska sulattokapasiteetin käyttämättä jättäminen on paljon kalliimpaa kuin jalostamokapasiteetin.
13. Sulattoaluminan maailmanlaajuinen tuotanto vuonna 1999 oli noin 45 miljoonaa tonnia. Pääosan tästä alumiinioksidista kuluttivat integroidut yhtiöt, jotka omistavat myös sulattoja. Integroitujen alumiinioksidin jalostuslaitosten olemassaolon vuoksi useimmat kuullut kilpailijat ja asiakkaat katsovat, että on tarpeen erottaa toisistaan omatarvetuotanto ja vapaasti markkinoilla (ns. "myyntimarkkinat", merchant market) myytävä alumiinioksidi (alumiinioksidi, jota integroidut valmistajat eivät tarvitse omaan käyttöönsä ja jota tarjotaan yhtiön ulkopuolisille riippumattomille sulattoille kuten Hoogovens, Southwire tai Dubal). Noin kaksi kolmasosaa maailmanlaajuisesta sulattoaluminatuotannosta on Alcon, Reynoldsin, Kaiserin ja Alcanin kaltaisten integroitujen yhtiöiden omatarvetuotantoa. Omatarvetuotanto ei ole markkinoilla toimivien ostajien ulottuvilla. Näin ollen omatarvetuotanto pitäisi monien haastateltujen yritysten mukaan jättää merkityksellisten tuotemerkkinoiden ulkopuolelle. Integroitujen yhtiöiden omatarvetuotantoa ei voida tarjota myyntiin markkinoilla, vaikka sulattoaluminan hinta nousisi merkittävästi. Integroidut yhtiöt eivät voi luopua sulattoaluminan omatarvetuotannostaan. Jos ne tekisivät niin, sulatot eivät enää toimisi täydellä kapasiteetilla. Tämä johtaisi kustannusrasitteisiin, joita edes huomattavat sulattoaluminan hinnankorotukset eivät voisi kattaa. Primaarialumiinin myyntihinta on noin kahdeksankertainen sulattoaluminan hintaan verrattuna. Komission tutkimukset ovat osoittaneet, että kun otetaan huomioon alumiinisulaton vältettävissä olevat kustannukset (eli kustannukset, joita ei aiheutuisi,

jos alumiinivalmistusta supistettaisiin tilapäisesti: energia, raaka-aineet ja työvoima) ja kustannukset, joita aiheutuisi prosessin lopettamisesta ja uudelleen aloittamisesta (alumiinioksidin omatarvetuotanto myytäisiin markkinoilla alumiinin valmistamisen sijaan), integroitujen valmistajien menettämät voitot (alumiinioksidin omatarvetuotannon myytäisiin markkinoilla alumiinin valmistamisen sijaan) ovat aina suuremmat kuin alumiinioksidin kasvaneesta myynnistä mahdollisesti saadut voitot, vaikka sulattoaluminan spot-markkinahinnat nousisivat paljonkin. Komission kyselylomakkeisiin vastanneilla yrityksillä ei ollut kokemusta siitä, että jokin integroitu valmistaja olisi sulattoaluminan vaikean saatavuuden vuoksi luopunut omatarvetuotannosta myydäkseen tuotetta markkinoilla. Näin ollen komissio ei arvioissaan ota huomioon sulattoaluminan omatarvetuotantoa.

14. Maailmanlaajuiset sulattoaluminamarkkinat (tai ylimääräisen alumiinioksidin markkinat) kattavat tällä hetkellä noin 33 prosenttia koko tuotannosta (14,5 miljoonaa tonnia vuonna 1999 ja CRU:n mukaan määrän odotetaan nousevan 16,4 miljoonaan tonniin vuoteen 2003 mennessä). Kyseiset myyntimarkkinat käsittävät keskipitkät ja pitkäaikaiset sopimukset ja spot-markkinat, mutta eivät alumiinioksidin omatarvetuotantoa. Keskipitkät sopimukset kestävät yleensä 2–5 vuotta. Pitkäaikaiset sopimukset tehdään tavallisesti 5–10 vuodeksi, mutta niiden kesto voi olla jopa 20 vuotta. Näiden sopimusten hinnoittelu perustuu tiettyyn prosenttiosuuteen primaarialumiinin LME⁶-noteeratusta hinnasta. Prosenttiosuus voi olla kiinteämääräinen, esimerkiksi 12,5 prosenttia, tai vaihteleva (sopimukseen sisältyy myynti- tai ostolauseke, ns. "put/call clause"), esimerkiksi 11–14 prosenttia. Asiakas voi vaatia toimitusta vaihteluvälin ylärajalla olevaan hintaan ja myyjä voi tarjota vaihteluvälin alarajalla olevaan hintaan. Toisin sanoen tällaisen sopimusehdon perusteella alumiinioksidin ostajan velvollisuutena on ostaa tuotetta vaihteluvälin alhaisimpaan hintaan, mutta se voi kieltäytyä ostamasta, jos myyjä korottaa hintaa kohti vaihteluvälin ylärajaa. Tällaisen ehdon sisältävät pitkäaikaiset sopimukset vaativat hintaneuvottelujen käymistä ennalta vahvistuin määräajoin. Hinnoista neuvotellaan yleensä vuosittain alkujakson jälkeen, jolloin hinta perustuu kiinteään prosenttiosuuteen alumiinin LME-noteeratusta hinnasta. Tällaisen ehdon sisältävät pitkäaikaiset sopimukset ovat näin ollen herkkiä markkinaolosuhteiden vaihteluille (tarjonta, kysyntä ja LME).
15. Spot-markkinat koostuvat alle vuoden sopimuksista ja toisinaan kyse on vain yhdestä kontista tai useammasta rahtilaivasta ja tuote myydään voimassa olevaan spot-hintaan. Spot-markkinoihin vaikuttavat jalostuslaitosten tuotannossa tapahtuvat vaihtelut (sopimusvelvoitteet ylittävä tai alittava tuotanto) ja asiakkaiden hankintamäärässä tapahtuvat vaihtelut pitkäaikaisissa sopimuksissa. Spot-markkinoita käyttävät pääasiassa venäläiset ja kiinalaiset sulatot. Spot-markkinat käsittävät vain 5–10 prosenttia myyntimarkkinoista. Hintakehitys spot-markkinoilla vaikuttaa kuitenkin pitkäaikaisten sopimusten hintaneuvotteluihin, koska niitä käytetään yleisen markkinatasapainon osoittimina. Jos spot-hinnat ovat korkeat, markkinaosapuolet katsovat toimivansa "myyjän markkinoilla".
16. Osapuolet katsovat, että tuotemarkkinoiden määritelmään ei pitäisi sisällyttää pitkäaikaisia sopimuksia, koska näiden järjestelyjen perusteella huomattava määrä alumiinioksidia jää kolmansien ulottumattomiin. Tästä syystä osapuolet ehdottavat, että keskitytään "saatavilla olevan alumiinioksidin" markkinoiden tutkimiseen. Tämän analyysin perusteella osapuolet laskevat markkinaosuksiensa olevan [25–35

⁶ London Metal Exchange, Lontoon metallipörssi.

prosenttia]* vuonna 2000 ja [30–40 prosenttia]* vuonna 2003. On kuitenkin pidettävä mielessä, että pitkäaikaiset alumiinioksidisopimukset eivät suojaa ostajia tai myyjää teollisuudenalan hintavaihteluilta. Sopimuksiin sisältyy huomattavaa hintajoustoa. Alumiinioksidisopimusten hinnat on yleensä sidottu markkinahintoihin, kuten LME:ssä noteerattuihin alumiinihintoihin. Näin ollen alumiinin hinnanmuutokset muuttavat myös sulattojen alumiinioksidista maksamia hintoja. On todettu, että aikaisemmin alumiinituotannon kapasiteetin laskua koskevilla ilmoituksilla on ollut suhteellisesti suurempi vaikutus LME-hintojen nousuun kuin kapasiteetin lisäyksellä niiden laskuun. Näin ollen osapuolet voisivat helposti ilmoittaa LME-hintaan vaikuttavista kapasiteettisupistuksista, eivätkä muut alumiiniteollisuuden yritykset voisi tasapainottaa sitä ilmoittamalla vastaavasta kapasiteettilisäyksestä. Kuten 14 kohdassa mainittiin, keskipitkät ja pitkäaikaiset sopimukset eivät aina sisällä LME-noteeraukseen sidottua hintaehdotusta, vaan niissä voi olla myynti- ja ostoehdotus tietyssä vaihteluvälissä ja vuotuiset hintaneuvottelut. Tästä syystä hinta voi vaihdella koko sopimusajan ja heijastaa näin tuotteen saatavuuden vaihteluja markkinoilla. On arvioitu, että noin 40 prosenttia kaikista sopimuksista sisältää tällaisen myynti- ja ostoehdon.

Päätelmä

17. Edeltävien kohtien ja markkinatutkimuksensa perusteella komissio on tehnyt alustavasti sen päätelmän, että alumiinioksidin merkitykselliset markkinat ovat ulkopuolisille myytävän alumiinioksidin markkinat eli ylimääräisen alumiinioksidin markkinat, mukaan luettuina keskipitkät ja pitkäaikaiset sopimukset sekä spot-myynti.

Merkitykselliset maantieteelliset markkinat

18. Sulattoaluminan markkinat ovat maailmanlaajuiset ja eri maantieteellisten alueiden välillä käydään paljon kauppaa. Pääosa alumiinioksidin jalostuslaitoksista on rakennettu lähelle bauksiittikaivoksia, jotta voidaan välttää bauksiittimalmin epätaloudellisen pitkät kuljetusmatkat. Alumiinioksidi laivataan alumiinisulattoihin eri puolille maailmaa. Länsimaissa ulkopuolisille yrityksille suunnatun myynnin markkinat (myyntimarkkinat) sisältävät myynnin myös muihin kuin länsimaihin. Länsimaiden alumiinioksidintuottajat toimittavat 10,8 miljoonaa tonnia läntisille myyntimarkkinoille ja 4 miljoonaa tonnia Itä-Eurooppaan, IVYyn ja Kiinaan.⁷
19. Kaikki Itä-Euroopan, IVYn ja Kiinan jalostuslaitosten ylimääräinen alumiinioksidi myydään sen sijaan aina paikallisille tuotantolaitoksille. Metallialan asiantuntijan James F. Kingin mukaan Itä-Euroopan ja Kiinan markkinat käsittävät 2,3 miljoonaa tonnia. Vienti läntisiin sulattoihin ei harjoiteta. Länsimaat myyvät alumiinioksidia siis itään, mutta sieltä tuotetta ei myydä länsimaihin. Tämä johtuu pääasiassa alumiinioksidin puutteesta kyseisillä maantieteellisillä alueilla, mutta myös siellä tuotetun alumiinioksidin heikommasta laadusta. Näin ollen länsimaiden sulatot eivät pysty ostamaan kyseisten jalostuslaitosten ylijäämäalumiinioksidia. Sulattoaluminan myyntimarkkinoiden analysoimiseksi komissio ottaa huomioon vain länsimaisten jalostuslaitosten tuottaman ylimääräisen sulattoaluminan.

* Luottamuksellisia tietoja koskevat osat tästä tekstistä on poistettu; tällaiset kohdat on merkitty hakasuluilla ja tähdellä

⁷ Lähde: The market for alumina – Current trends and future prospects, James F. King, lokakuu 1999, s. 70.

Kilpailullinen arvio

Markkinatilanne

20. Sulattoaluminan jalostuslaitokset hoitavat toimitukset alumiinisulatoille. Ylimääräinen alumiinioksidi myydään integroitumattomille yhtiöille, integroiduille yhtiöille, joilla on puutetta alumiinioksidista, tai sulattoaluminaa myyville ja ostaville trading-kauppiaille. Seuraava taulukko kuvaa markkinatilannetta vuonna 1999:

	Kokonais- tuotanto (milj. tonnia)	%:a maailman tuotannosta	Ylijäämä (milj. tonnia)	%:a myyntimark- kinoista
Alcoa	[]*	[]*	[]*	[]*
Alcan	[]*	[]*	[]*	[]*
Reynolds	[]*	[]*	[]*	[]*
Kaiser	[]*	[]*	[]*	[]*
Pechiney	[]*	[]*	[]*	[]*
Billiton	[]*	[]*	[]*	[]*
Alusuisse	[]*	[]*	[]*	[]*
Glencore	[]*	[]*	[]*	[]*
Jamaika	[]*	[]*	[]*	[]*
Guinea	[]*	[]*	[]*	[]*
Intia	[]*	[]*	[]*	[]*
Muut	[]*	[]*	[]*	[]*
Ent. Itäblokin maat ja Kiina	[]*	[]*	[]*	[]*
Yhteensä	45	100	14,5	100

21. Kuten taulukosta ilmenee, sulautunut yksikkö on selvästi suurin yhtiö alumiinioksidin markkinoilla. Sen markkinaosuus on [45–55 prosenttia]*. Seuraava kilpailija on Kaiser, jonka markkinaosuus on [5–15 prosenttia]*, eli vain []* osapuolten osuudesta. Tämä luku osoittaa jo yksinään, kuinka suuren markkinavoiman yhtiö saisi keskittymän jälkeen. Muita kilpailijoita ovat Glencore, jonka markkinaosuus on [alle 10 prosenttia]*, Alusuisse [alle 10 prosenttia]* sekä Guinean ja Jamaikan valtiot [alle 10 prosenttia kumpikin]*. Tarjontapuoli on pitkälti keskittynyt (C3 on 65 prosenttia), mutta kysyntäpuoli ei. Yhdenkään integroitumattoman alumiinintuottajan markkinaosuus ei ole 5 prosenttia suurempi. Näin ollen alumiinisulatoilla ei näytä olevan tasapainottavaa ostovoimaa.

Kilpailu sulautumisen jälkeen

22. Omaan hintaan kohdistuva kysynnän hintajousto on erittäin alhainen. Sen on arvioitu olevan vain –0,146.⁸ Alumiinioksidin asiakaskunta ei voi käyttää vaihtoehtoista raaka-ainetta metallisen alumiinin tuotannossa. Asiakkailta ei myöskään ole lyhyellä aikavälillä mahdollisuutta vaihtaa toiseen toimittajaan. Koska alumiinisulattojen muuntaminen toiseen käyttöön ei ole realistinen mahdollisuus, niiden ainoana vaihtoehtona on lopettaa toimintansa tai hyväksyä hinnan korotus. Niin kauan kun alumiinioksidin hinta ei pakota sulattoja toimimaan tappiollisesti, sulattoilla ei ole muuta vaihtoehtoa kuin jatkaa alumiinioksidin ostamista. Koska alumiinioksidin kustannukset muodostavat vain 25 prosenttia sulaton kokonaiskustannuksista, sulaton voitot eivät ole kovin herkkiä alumiinioksidin hinnankorotuksille. Seuraavassa

⁸ Arvion on esittänyt tohtori Kahwaty, LECG, helmikuu 2000.

taulukossa kuvataan yhden alumiinitonnin valmistamiseen tavallisesti liittyviä kustannuseriä (länsimainen keskiarvo).⁹

Kustannuserä	Hinta (USD/t)
Alumiinioksidi	375
Muut raaka-aineet	182
Energia	306
Työvoima & juoksevat kulut	329
Pääomakulut	209
Kokonaiskustannukset	1 401

Lähde: James King

23. Koska alumiinioksidi muodostaa noin 25 prosenttia sulaton kokonaiskustannuksista¹⁰, 10 prosentin pysyvä korotus alumiinioksidin hintaan lisää kokonaiskustannuksia vain 2,5 prosenttia. Niin kauan kun sulaton voittomarginaali on yli 2,5 prosenttia ennen tällaista hinnankorotusta, sulatto tuottaa vielä voittoa. Näin ollen on varsin epätodennäköistä, että 5–10 prosentin korotus alumiinioksidin hintaan johtaisi sulattojen toiminnan lopettamiseen.
24. Lyhyellä aikavälillä spot-markkinat ovat sulaton ainoa vaihtoehto hankkia alumiinioksidia. Vaikka spot-markkinoilla myydyt määrät ovat pieniä, markkinat toimivat kuitenkin merkittävänä indikaattorina sekä pitkäaikaisten sopimusten hintaneuvotteluissa että niihin liittyvissä vuosittaisissa hintatarkistuksissa. Tiukassa markkinatilanteessa toimittajat voivat vahvistaa korkeammat hinnat joko korottamalla lunastushintaa (eli soveltamalla vaihteluvälin ylärajaa) tai neuvottelemalla korkeammat hinnat jo alunperin. Kaiserin Gramercyn tehtaan räjähdys heinäkuussa 1999 toimii esimerkkinä tilanteesta. Räjähdysten myötä markkinoilta poistui miljoona tonnia sulattoalumiinaa. Tämä vastaa 2 prosenttia maailmanlaajuisesta tuotannosta tai 7 prosenttia länsimaiden myynnistä markkinoille. Heti räjähdysten jälkeen spot-markkinahinta nousi keskimäärin 160 Yhdysvaltain dollarista 205 dollariin tonnilta. Tämä merkitsee 34 prosentin korotusta. Hintojen nousu jatkui ja joulukuussa 1999 hinta oli 360–370 dollaria tonnilta. Tällainen kehitys spot-markkinoilla vaikuttaa välittömästi pitkäaikaisista sopimuksista käytäviin neuvotteluihin. Esimerkiksi brasilialaisen alumiinioksidin toimittajan Alunorten ja Pechineyn ja Glencoren välillä äskettäin tehdyssä sopimuksessa hinnaksi sovittiin 15 prosenttia LME-noteerauksesta, verrattuna aikaisempaan noin 11–12,5 prosenttiin. CRU raportoi toisesta äskettäin tehdystä kolmivuotisesta sopimuksesta, jossa hinnaksi sovittiin 14,2 prosenttia LME-noteerauksesta. Kaikkein pitkäaikaisimmissakin sopimuksissa hintojen vaihteluväli on vain prosentti. Hintojen nousu esimerkiksi 12,5 prosentista 13,5 prosenttiin LME-noteerauksesta vuotuisten hintaneuvottelujen seurauksena johtaa 8 prosentin korotukseen alumiinioksidin hinnassa.

⁹ Lähde: ks. alaviite 7, s. 37.

¹⁰ Lähde: "World Capacity and Market Report, Primary Aluminium", James F. King, elokuu 1999, s. 5.

25. Tämä esimerkki osoittaa, että 7 prosentin supistus sulattoaluminatuotannossa merkitsee sitä, että ylimääräisen tuotannon hinnat spot-markkinoilla nousevat moninkertaisesti siihen nähden. Näin ollen suuri yhtiö voisi korottaa spot-markkinoiden hintoja merkittävästi suhteellisen pienellä tuotannon supistamisella. Vaikka spot-markkinoiden korkeammat hinnat eivät sinänsä johda suuriin voittoihin tämän segmentin pienuuden vuoksi, korkeammat hinnat ovat kannattavia pitkäaikaisten sopimusten osalta. Sulautunut yhtiö olisi keskittymisen tuloksena parhaassa asemassa tällaisen hinnankorotuksen tekemiseen sulkemalla nykyistä sulattoaluminakapasiteettia. Kuten seuraava taulukko osoittaa, sulautunut yksikkö saisi määräysvaltaansa alhaisimpien käyttökustannusten tuotantolaitokset.¹¹ Käyttökustannukset kattavat bauksiitin ostosta aiheutuvat raaka-ainekulut sekä bauksiitin muuntamisesta alumiinioksidiksi aiheutuvat kulut. Lisäksi on muistettava, että alumiinioksidin keskihinta myyntimarkkinoilla oli 175 dollaria tonnilta (FOB) vuonna 1999 pitkäaikaisissa sopimuksissa ja 189 dollaria tonnilta spot-markkinoilla.

Tuotantolaitos	Maa	Omistaja	Kapasiteetti (kt)	Käyttökustannukset (USD/t)
Wagerup	Australia/Darling Range	Alcoa 60 %	1 900	90,8
Worsley	Australia/Darling Range	Reynolds 56 % Billiton 30 %	1 880	91,3
Pinjara	Australia/Darling Range	Alcoa 60 %	3 200	98,5
Pocos de Caldos	Brasilia	Alcoa 100 %	216	104,8
Damanjodi	Intia	Nalco 100 %	941	107,2
Belgaum	Intia	Indalco 65 %; Alcan 35 %	153	109,8
Gladstone (QAL)	Australia	Comalco 30 %; Kaiser 28 %; Alcan 21 %; Pechiney 20%	3 465	116,6
Alunorte	Brasilia	Hydro 25 %	1 476	118,6
Gove	Australia	Alusuisse 70 %	1 816	119,8
Sao Louis (Alumar)	Brasilia	Alcoa 54 %; Billiton 36 %; Alcan 10 %	1 140	120,8
Clarendon (Jamalco)	Jamaika	Alcoa 50 %, JBI 50 %	932	126,2
Kwinana	Australia	Alcoa 60 %	1 935	126,6
Paranam	Surinam	Alcoa 55 %; Billiton 45 %	1 825	131,8
Friguia-Kimbo	Guinea	Guinea 90 %; Reynolds 10 %	600	135,9
Ewarton	Jamaika	Alcan 93 %; JBI 7%	550	152,4
Kirkvine	Jamaika	Alcan 93 %; JBI 7%	550	153
San Ciprian	Espanja	Alcoa 100 %	1 150	155,8
Auginish	Irlanti	Glencore 100 %	1 360	161
Point Comfort	USA	Alcoa 100 %	2.318	163,8
Eurallumina	Italia	Comalco 56 %; Glencore 44 %	975	166
Stade	Saksa	VAW 50 %; Reynolds 50 %	750	169,9
Distomon	Kreikka	Pechiney 60 %	720	170,3
Burnside	USA	Ormet 100 %	595	171,3
St.Croix	USA	Alcoa 100 %	600	179,5

¹¹ Lähde: CRU:n raportti "Aluminium Cost service 1999-2000, Alumina Refining Costs to 2002", s. 45.

Corpus Christi	USA	Reynolds 100 %	1 600	185,8
Gardanne	Ranska	Pechiney 100 %	600	200,2
Gramercy	USA	Kaiser 100 %	926	214,6

Lähde: CRU

26. Gramercyn laitos lopetti tuotannon heinäkuussa 1999 tehtaalla tapahtuneen räjähdysten vuoksi. On varsin epätodennäköistä, että Gramercy voisi aloittaa tuotantonsa uudelleen vuoden 2000 loppuun mennessä ja toimia täydellä teholla vuonna 2001, kuten Kaiser väittää, sillä Kaiserilla on tällä hetkellä monia ongelmia.¹² Gardanne tuottaa jo pääosin kemiallista aluminaa ja se saattaa lopettaa sulattoaluminan tuotannon kokonaan. Näin ollen sulautumisen tuloksena syntyvä yksikkö saisi määräysvaltaansa 2 200 kilotonnia¹³ korkeakustannuksisista jalostuslaitoksista, joita voidaan käyttää tuotantomäärän vaihtelussa. Alcoa voisi esimerkiksi käyttää St. Croix'n tehdasta kapasiteettivaihteluun ja supistaa tuotantoaan kun hinnat ovat alhaalla. St. Croix ei tuottanut lainkaan sulattoaluminaa vuosina 1995–1997. St. Croix'n kapasiteetti on 600 kilotonnia - eli noin kaksi kolmasosaa Gramercyn kapasiteetista - mikä riittäisi mainiosti spot-hintoihin vaikuttamiseen ja näin ollen välillisesti pitkäaikaisten sopimusten hintoihin vaikuttamiseen, kuten Gramercyn esimerkki on osoittanut. Tällainen strategia on kannattavaa, jos sen tehtaan, jonka tuotantoa toimittaja supistaa, menettämien voittojen määrä on pienempi kuin sen kaikkien muiden sellaisten jalostamojen saamien voittojen kasvu, joiden keskimääräiset kustannukset ovat kyseisen tehtaan kustannuksia alhaisemmat. Koska Alcoalla on eniten matalakustannuksisia jalostuslaitoksia, se hyötyisi eniten tällaisesta strategiasta. Tästä syystä Alcoan voittomarginaalit kasvavat sen myydessä matalakustannuksisissa alumiinioksiditehtaissa tuotettua alumiinioksidia.
27. Tällainen strategia palvelisi myös toista tarkoitusta: sillä voitaisiin estää uuden tuottajan pääsy markkinoille tai nykyisiä kilpailijoita laajentamasta toimintaansa. Toiminnan laajentamiseen tarvitaan vähintään 18 kuukautta aikaa. Tämä riittää pysäytetyn kapasiteetin käynnistämiseen, hintojen ajamiseen alas ja laajentumisen tekemiseen kannattamattomaksi. Alcoan sisäiset asiakirjat osoittavat, että juuri tällaiset päätelmät on tehty sekä St. Croix'n että Point Comfortin korkeakustannuksisten jalostuslaitosten osalta.
28. Alcoa/Reynolds hyötyisi tällaisesta strategiasta myös tuotantoketjun loppupään kilpailijoittensa eli alumiinisulattojen osalta. Sulattoaluminan hinnankorotus nostaa sellaisten kilpailijoiden kustannuksia, jotka eivät ole vertikaalisesti integroituja. Vaikka alumiininkin hinnat nousisivat alumiinioksidin tiukentuneen markkinatilanteen seurauksena, sulautuneen yksikön kaltaisten integroitujen yhtiöiden kokonaisvoitot olisivat korkeammat kuin integroitumattomien alumiiniyhtiöiden. Tämä antaisi integroiduille yhtiöille kilpailuedun. Eli jos korkeammat alumiinioksidin hinnat johtavat korkeampiin alumiinihintoihin, se on hyödyllisempää osapuolten kaltaisille integroiduille yhtiöille.

¹² Vaikka Kaiserin kotisivuilla on alustavia jälleenrakennustöitä kuvaava valokuva (mm. rakennustelineet), lehdistössä on esitetty, että Yhdysvaltain *Mine Safe and Health Administration* (MSHA) -viranomaisen saattaa aloittaa räjähdystä koskevan rikostutkinnan. Tämä vaarantaisi hankkeen rahoittamiseen tarvittavan vakuutus pääoman maksun. Kaiser on kuitenkin saanut ympäristöluvan Louisianan osavaltion *Department of Environmental Quality* -viranomaisilta.

¹³ Huomautus: 'kt' tarkoittaa kilotonneja eli tuhansia tonneja.

29. Sulautumisen tuloksena osapuolilla olisi määräysvalta kyseisen teollisuudenalan kustannuskäyrän yläpäässä, mutta sen lisäksi osapuolet omistaisivat neljä suurinta alhaisimpien käyttökustannusten jalostuslaitosta. Näin ollen sulautunut yksikkö saisi määräysvaltaansa alumiinioksidin jalostuslaitosten kustannuskäyrän molemmat päät. Toisin sanoen sen määräysvallassa olisivat sekä perustuotantolaitokset että huippukausina toimivat ja kapasiteetinvaihteluun suunnatut tehtaat. Komission vuonna 1999 tekemän markkinatutkimuksen mukaan alumiinioksiditehtaan keskimääräiset käyttökustannukset olivat 160–170 dollaria tonnia kohden. Alcoan keskimääräiset käyttökustannukset olivat noin []* dollaria tonnilta. Tämä kustannusero johtuu Alcoan ja Reynoldsin alumiinioksidin jalostuslaitoksista Australiassa ja etenkin Darling Rangessa, jossa toimivien jalostuslaitosten käyttökustannukset ovat maailman matalimpia. Näiden jalostuslaitosten kustannusetu perustuu pääasiassa läntisen Australian bauksiittivarantoihin¹⁴, joita pidetään yksinä maailman edullisimmista¹⁵. Alcoalla on jo nyt vahvin edustus Darling Rangessa. Alcoan määräysvallassa ovat Wagerupin, Pinjaran ja Kwinanan jalostuslaitokset, jotka muodostavat 14,9 prosenttia maailmanlaajuisesta kokonaiskapasiteetista. Reynoldsin ostaminen toisi Alcoan määräysvaltaan Darling Rangessa neljännen tehtaan eli Worsleyn. Worsleyn osuus on 4 prosenttia maailmanlaajuisesta kokonaiskapasiteetista. Darling Rangen jalostuslaitokset käsittävät tällä hetkellä 19 prosenttia maailmanlaajuisesta tuotannosta. Tästä tuotannossa 17,1 prosenttia olisi Alcoa/Reynoldsin¹⁶ määräysvallassa ja loput jaettu osapuolten yhteisyrityskumppaneiden kesken näissä jalostuslaitoksissa.

Markkinoillepääsy ja laajentaminen

30. Alumiinioksidin maailmanlaajuinen kapasiteetti ja tuotanto on kasvanut jatkuvasti ja tulee jatkossakin kasvamaan, jotta se vastaisi alumiinituotannon kasvua. Länsimaiden alumiininkulutuksen odotetaan nousevan 19 000 kt:sta vuonna 1999 21 915 kt:n vuonna 2003, mikä merkitsee 2 907 kt:n kasvua. Jotta sulattoaluminan tuotanto vastaisi metallisen alumiinin tuotannon kasvua, sen on kasvettava 5 500 kt:a. Tämä edellyttää vuositasolla 1 500 kt:n lisäystä. Kapasiteetinkasvu tapahtuu joko hitaana kasvuna ratkaisemalla tuotannon ongelmakohdat tai laajentamalla olemassaolevia tuotantolaitoksia (brownfield-hankkeet) tai rakentamalla uusia tuotantolaitoksia (greenfield-hankkeet).
31. Greenfield-hankkeet ovat melko harvinaisia. Greenfield-hankkeet tarkoittavat uusia jalostuslaitoksia, joiden alkukapasiteetti on vähintään miljoonaa tonnia. Tällaisen uuden jalostuslaitoksen investointikustannukset ovat noin 800–1 000 dollaria tonnilta. Tästä syystä pääomakustannukset ovat lähes miljardin dollarin luokkaa. Investointipäätöksen tekemisestä ensimmäiseen alumiinioksiditoimitukseen kuluu vähintään viisi vuotta. Alalla ei ole toteutettu greenfield-hankkeita vuoden 1995

¹⁴ Bauksiitti on eri mineraaleja sisältävä kivilaji, jonka koostumuksesta 30–60 prosenttia on alumiinioksidia. Louhinnan jälkeen bauksiittia jalostetaan alumiinioksidin erottamiseksi.

¹⁵ CRU:n mukaan edullisinta bauksiitti (Yhdysvaltain dollareina tonnia kohden, USD/t) on Guineassa (valtion omistama Friguia 2 USD/t), Australiassa (Alusuisen omistama Gove 2,55 USD/t) ja Intiassa (Alcanin ja Indalcon omistama Belgaum 2,7 USD/t). Darling Rangen kaivokset ovat seuraavaksi edullisinta aluetta, jossa keskihinta on 5 USD/t. Yleinen keskihinta on noin 10 USD/t. Kalleinta bauksiitti on Kreikassa (25 USD/t).

¹⁶ Vaikka Alcoalla on vain 60 prosentin osuus kolmesta Darling Rangen jalostuslaitoksesta, sillä on oikeus käyttää kaikki niissä valmistettu alumiinioksidi.

jälkeen, jolloin Alunorten jalostuslaitos Brasiliassa aloitti toimintansa. Tällä hetkellä on suunnitteilla kaksi greenfield-hanketta. Ensimmäinen on Utkal-hanke Orissassa Intiassa. Omistajakonsortio muodostuu Alcanista, Norsk Hydrosta ja Indalista. Osapuolten mukaan rakennustyöt aloitetaan vuonna 2001. Yksi osapuolista on kuitenkin kertonut komissiolle, että lopullista päätöstä tästä ei ole tehty. Rahoituksen sekä sosiaalisten ja ympäristökysymysten osalta esiintyy vielä epäselvyyksiä. Paikallisyhteisöjen vastustus hanketta kohtaan on lisääntynyt. Näin ollen tuotanto voi alkaa aikaisintaan vuonna 2005. Tämä on selvästi sen aikarajan ulkopuolella, jota komissio käyttää arvioidakseen ehdotetun sulautuman mahdollisia kilpailuvaikutuksia.

32. Toinen hanke koskee Comalcon uutta jalostuslaitosta. Comalco on lontoolaisen Rio Tinton (RTZ) tytäryhtiö ja sillä on enemmistöosuus (67 prosenttia) Weipassa Australiassa sijaitsevista bauksiittesiintymistä, joita pidetään yksinä maailman parhaimpina ja edullisimpina. Weipa on kuitenkin erittäin syrjäinen sijainniltaan eikä alueella ole riittävää infrastruktuuria. Tähän asti Weipan bauksiittia ei ole jalostettu paikan päällä vaan se on laivattu Gladstoneen jalostuslaitoksille. Comalco harkitsee uuden jalostuslaitoksen rakentamista joko Gladstoneen tai Malesiaan. Sijainnista ei ole vielä tehty päätöstä. Mahdollinen päätös laitoksen sijainnista ei merkitse sitä, että hanke olisi silloin vielä hyväksytty. Hankkeesta on keskusteltu monia vuosia, eikä sitä ole vielä saatu toteutusvaiheeseen. Vaikuttaa siltä, että Comalcon on vaikea tehdä sijaintipäätöstä. Jos valitaan Malesia, bauksiitti on laivattava pitkän matkan päähän, mikä merkitsee huomattavia kuljetuskustannuksia. Jos jalostuslaitos rakennetaan Gladstoneen, on tarpeen rakentaa lisäinfrastruktuuria energiaongelmien ratkaisemiseksi ja edelleenkin bauksiitti on kuljetettava Weipasta. Tuotannon aloittaminen puolivälissä vuotta 2002 on tästä syystä melko epätodennäköistä.
33. Komission hallussa olevien asiakirjojen mukaan osapuolet eivät itsekään pidä näitä hankkeita kannattavina. Reynolds mainitsee eräässä asiakirjassaan, että se tutkii lisälaajentamismahdollisuutta, koska se pyrkii lopettamaan Comalcon kaltaiset kalliit greenfield-laajennukset. Alcoa uskoo, että greenfield-investoinnit edellyttävät alumiinioksidin hintojen olevan pitkällä aikavälillä noin []* dollaria tonnilta, jotta voitaisiin saavuttaa normaali oman pääoman tuotto prosentti eli [%]* . Alcoa ei itse kuitenkaan katso, että []* dollaria tonnilta voisi olla alumiinioksidin pitkän aikavälin hinta. Alcoan mielestä maailmassa on lisäksi käytettävissä useita miljoonia tonneja kattavia brownfield-laajennuksia, joiden hinta on 500-600 dollaria tonnilta vuodessa ja jotka ovat paljon parempia investointikohteita. Nämä lausunnot osoittavat selkeästi, että greenfield-laajentamisen kannustehinta on []* dollaria tonnilta. Hintojen pitäminen tämän rajan alapuolella estää markkinoillepääsyn greenfield-hankkeiden kautta ja etenkin kyseisten Intian ja Australian/Malesian (Comalco) hankkeiden toteuttamisen. Kuten edellä esitettiin, Alcoa pystyy pitämään hinnan tämän rajan alapuolella, kun se soveltaa kapasiteetinvaihtelustrategiaansa.
34. Näistä syistä komissio pääättelee, että kyseisen kahden greenfield-hankkeen toteuttamiseen liittyvän epävarmuuden vuoksi ne eivät ole merkittävä uhka yrityksen markkinavoimalle.
35. Brownfield-laajentaminen tarkoittaa käytössä olevien teollisuuslaitosten laajentamista lisäämällä yleensä 100 000–1 000 000 tonnia uutta tuotantokapasiteettia. Tällöin kustannukset ovat alle 800 dollaria tonnilta. Uuden kapasiteetin käyttöönsaantiaika on yleensä 2–3 vuotta. Kokemukset osoittavat, että Alcoa lukuun ottamatta yleisin jalostuslaitosten laajennustapa on tuotannon integrointi tuotantoketjussa taaksepäin. Komission tutkimukset ovat osoittaneet, että

useimmat tämänhetkiset brownfield-laajennukset on tarkoitettu pääosin kattamaan suurinten integroitujen tuottajien omat tarpeet. Tämä estää kolmansille länsimaissa myytävän alumiinioksidin määrän lisääntymisen ja vähentää todennäköisesti markkinoilla myytävän alumiinioksidin osuutta koko alumiinioksidintuotannosta (kuten 13 kohdassa todettiin, markkinoilla myytävän alumiinioksidin osuus on nykyisin kolmannes kokonaistuotannosta). Suurimpien läntisten sulattojen riippuvuus toimittajista todennäköisesti vähenee tulevaisuudessa.

36. Osapuolet katsovat, että seuraavan viiden vuoden aikana pääosan laajentamisesta toteuttavat muut yhtiöt kuin osapuolet. Seuraavassa osapuolten toimittamassa taulukossa kuvataan kaikkien länsimaissa valmisteilla olevien brownfield-hankkeiden nykytilannetta:

ALUMIINIOKSIDIN BROWNFIELD-LAAJENNUSHANKKEET				
Sijainti	Omistaja	Koko (t/a)	Nykytilanne	Arvioitu valmistumis-aika
Wagerup (Australia)	Alcoa	[]*	Lähes valmis	2000
Worsley (Australia)	Reynolds, Billiton, muut	1 250 000	Lähes valmis	2000
Gramercy USA (jälleenrakentaminen)	Kaiser	1 000 000	Kesken	2000
Burnside (USA)	Ormet	400 000	Kesken	2000
Damanjodi (Intia)	Nalco	700 000	Kesken	2001
Alunorte (Brasilia)	Hydro, Aluvale, CBA	825 000	Ilmoitettu	2002
Sao Luis (Brasilia)	Billiton (osuus)	635 000	Ehdotettu	2003
Muri Bihar (Intia)	Indal	60 000	Ilmoitettu	2002
Belgaum (Intia)	Indal	280 000	Ilmoitettu	2004
Gove (Australia)	Alusuisse	400 000	Ehdotettu	2003
Renunkoot (Intia)	Hindalco	210 000	Ilmoitettu	2002
Ewarton, (Jamaika)	Alcan	1 000 000	Tekninen tutkimus tekeillä	2003 tai 2004

37. Osapuolten osuus näistä yhteensä 7,2 miljoonaa tonnia sulattoaluminaa kattavista hankkeista on vain [15–25 prosenttia]*. Osapuolten laajennushankkeiden toteuttaminen on kuitenkin jo aloitettu ja ne saadaan päätökseen aikataulussa. Useimpien muiden lueteltujen hankkeiden valmistumisajankohta on viitteellinen. Niissä tapauksissa, joissa arvioitu valmistumisajankohta ajoittuu vuoteen 2004 (Indal, Ewarton), mennään selkeästi yli sen ajankohdan, jonka komissio voi ottaa huomioon sulautumisen kilpailuvaikutusten arvioinnissa. Lisäksi integroidut yhtiöt suunnittelevat parhaillaan monia suuria laajentumishankkeita kattaakseen omat kasvaneet kapasiteettitarpeensa. Näille yhtiöille (mukaan lukien Alcan) ja osapuolille on yhteistä se, että niiden edun mukaista on korottaa sulattoaluminan hintaa, koska se nostaa integroitumattomien kilpailijoiden kustannuksia.
38. Kun tarkastellaan yksittäisiä laajennushankkeita, voidaan todeta, että jalostuslaitosten omistajat eivät ole kovin tiukasti sitoutuneet moneenkaan niistä. Kaiserin kohdalla voidaan epäillä yrityksen taloudellista elinkelpoisuutta. Ormetin mukaan sen Burnsiden jalostuslaitoksen laajentamisesta saadaan alle 100 000 tonnia ja hankkeen

ainoana tarkoituksena on korvata omalla tuotannolla tämänhetkiset ostot myyntimarkkinoilta. Brasilian osalta on todettava, että Alunorten ja Sao Luisin hankkeista ei ole vielä tehty päätöstä. Sao Luisin tapauksessa Alcoa on lisäksi jalostuslaitoksen pääosakas ja sillä on tiettyjä menettelyoikeuksia, jotka voivat []*. Alcanin laajennushanke Ewartonissa Jamaikalla on vasta erittäin varhaisessa vaiheessa. Miljoonan tonnin laajennus toteutetaan lisäksi monessa vaiheessa yli seitsemän vuoden aikana. Kun kaikki nämä seikat otetaan huomioon, osapuolilla on huomattavasti suurempi osuus kaikista ehdotetuista brownfield-laajennushankkeista. Lisäksi kolmansien hankkeisiin liittyvät epävarmuustekijät antavat osapuolille tilaisuuden toimia yksipuolisesti ja ilmoittaa uusista laajennushankkeista omilla jalostuslaitoksillaan.

39. Kolmansien mukaan osapuolet ovat parhaassa asemassa jalostuskapasiteettinsa lisälaajennuksiin, koska ne saavat Darling Rangen määräysvaltaansa (Pinjarra, Kwinana, Wagerup ja Worsley). Kyseisten kolmansien mukaan Darling Range on sopivin paikka maailmassa laajennushankkeille, koska käyttökustannukset ovat siellä kaikkein alhaisimmat, pääomakustannukset ovat alhaiset ja alue sijaitsee poliittisesti vakaassa ympäristössä. Osapuolet väittävät kuitenkin, että ne eivät suunnittele tekemänsä merkittäviä laajennuksia tulevana vuosina. Alcoan strategiana on ollut hankkia määräysvaltaansa matalakustannuksiset jalostuslaitokset ostamalla Reynolds. Se ei sen sijaan suunnittele laajennushankkeita, jotka olisivat taloudellisesti vähemmän kannattavia.
40. Vaikka osapuolilla ei olisikaan tällä hetkellä suunnitelmia uusille brownfield-laajennuksille, ne ovat epäilemättä sellaisessa asemassa, että ne voivat ryhtyä laajentamishankkeisiin nopeasti toimintastrategian niin vaatiessa. Vaikka näyttääkin pitävän paikkansa, että Kwinanaa ei voida enää laajentaa, koska Perthin kaupunki on käytännössä jo ympäröinyt alueen, eikä maata laajentamista varten ole saatavilla, kolmea muuta Darling Rangen jalostuslaitosta voidaan tarvittaessa laajentaa. Wagerupilla on nykyisin []* miljoonan tonnin tuotantokapasiteetti ja sillä on valtion lupa laajentaa kapasiteettia []* miljoonalla tonnilla eli yhteensä []* miljoonaan tonniin. Tällä hetkellä toteutetaan []* miljoonan tonnin laajennusta. Koska pääomakustannukset ovat []* dollaria tonnilta ja käyttökustannukset erittäin alhaiset, laajentamismahdollisuutta voidaan pitää erinomaisena. Osapuolet tutkivatkin tätä mahdollisuutta aktiivisesti. Pinjarraa voitaisiin laajentaa vielä []* miljoonalla tonnilla. Osapuolet esittävät, että vaikka tätä vaihtoehtoa tutkitaan, sen toteuttaminen on epätodennäköistä, koska []*. Pääomakustannukset, eli []* dollaria tonnilta, ovat todellakin []*. Käyttökustannukset ovat lisäksi edullisimpien luokkaa maailmassa. Nykyarvolaskelmien perusteella hankkeen nykyarvo vaikuttaakin positiiviselta. Reynoldsin Worsleyn tehdasta voidaan nyt tehtävän laajennuksen jälkeen (siirryttäen 1,9 miljoonasta tonnista 3,1 miljoonaan tonniin) laajentaa vielä 4 miljoonaan tonniin, mitä pidetään tällä hetkellä jalostuslaitosten toimintarajana. Näin ollen osapuolet voisivat laajentaa kapasiteettiaan Darling Rangessa vielä []* miljoonalla tonnilla kahden vuoden aikana. Nämä ensisijaiset laajentumismahdollisuudet vastaavat jo yksinään lähes puolta alumiinituotannon kasvun aiheuttamasta sulattoaluminan lisäkysynnästä. Tämä voidaan nähdä varoituksena sellaisille kilpailijoille, jotka pohtivat laajan brownfield-laajennushankkeen toteuttamista. Toisin sanoen osapuolten ilmoitus laajennuksista Darling Rangessa estää sellaisia kilpailijoita laajentamasta toimintaansa, joiden käyttökustannukset ovat korkeammat ja joiden toiminta-alueen poliittinen tasapaino ei ole yhtä vakaa.
41. Vaikka Pinjarra ei saisikaan ympäristölupia laajennushanketta varten tai Worsleyn laajentaminen edellyttäisi kalliin uuden kuljetushinnan hankkimista bauksiitin

toimittamiseksi jalostuslaitokseen, osapuolilla on muita erittäin houkuttelevia laajentamismahdollisuuksia. Yksi tällainen vaihtoehto on Brasiliassa sijaitseva Sao Luisin yksikkö, jonka pääomakustannukset tonnia kohden ovat erittäin alhaiset ([]* dollaria tonnilta) ja käyttökustannukset kohtuulliset.

42. Ei pidä myöskään unohtaa, että osapuolet ovat kumppaneita monissa jalostussektorin yhteistyöyhteisöissä, mikä antaa niille mahdollisuuden joko estää yhteisyritysten muiden osapuolten laajentumishankkeet tai vaikeuttaa niitä.
43. Alcoalla on tällä hetkellä osakkuuksia kymmenessä jalostuslaitoksessa. Yhdeksässä näistä jalostamoista Alcoalla on enemmistöosakkuus tai se on ainoa osakas. Vain Jamalcoissa Alcoan osuus on 50 prosenttia. Reynoldsin tilanne on samanlainen. Sillä on enemmistöosakkuus neljässä jalostuslaitoksessa (Worsley, Friguia, Sherwin ja Stade) ja vain Guineassa sijaitsevassa Friguian jalostamossa se on vähemmistöosakas. Kun siis tarkastellaan sellaisten konsortioiden muiden osapuolten laajennusmahdollisuuksia, jossa Alcoalla ja Reynoldsilla on osakkuus, on muistettava, että Reynoldsilla on veto-oikeus []*, Alcoalla on etuosto-oikeus []* ja veto-oikeus []*. Suralco/Surinamassa, josta Alcoa omistaa [%]* osuuden, ja Billitonissa [%]*, Alcoan etuja ei voida laajentamisen kautta vähentää alle [%]* ja sillä on etuosto-oikeus []*.
44. Kun otetaan huomioon Alcoa/Reynoldsin määräysvalta matala- ja korkeakustannuksisissa jalostuslaitoksissa sekä sen laajennusmahdollisuudet yhdessä veto-oikeuksien kanssa, seuraavanlainen strategia olisi sen etujen mukainen. Sulautunut yksikkö voisi viivästyttää brownfield-laajennushankkeita ja samalla sulkea osan korkeakustannuksisista jalostuslaitoksistaan markkinatilanteen pitämiseksi tiukkana, mikä johtaisi kilpailukykyiset hinnat ylittäviin sulattoaluminan hintoihin. Sulautunut yksikkö voisi pitää hinnat tällaisella tasolla, sillä se voisi estää nousseeseen hintatasoon perustuvan markkinoilletulon. Sulautuneen yksikön tarvitsisi vain ilmoittaa laajentamisesta ja se vaikuttaisi alumiinioksidin markkinahintaan. Tämän seurauksena kilpailijoiden olisi tarkistettava laajentamissuunnitelmansa alumiinioksidin tulevien hintojen perusteella. Tämä pitäisi paikkansa etenkin tilanteessa, jossa kolmansien yhtiöiden suunnittelemat laajennukset eivät saavuttaisi vaadittua pääoman tuottoa pudonneiden alumiinioksidihintojen vuoksi.
45. Seuraavasta taulukosta käyvät ilmi komission tutkimusten mukaiset Alcoan, Reynoldsin ja muiden suurimpien yhtiöiden arvioidut markkinaosuudet (mukaan luettuina kaikki brownfield-hankkeet ja vähittäiset laajennukset):

	1999	2000	2001	2002	2003
Alcoa	48 %	50 %	44 %	42 %	44 %
Reynolds	4%	6%	6%	6%	6%
Osapuolet	52 %	56 %	50 %	48 %	50 %
Kaiser	10 %	8 %	11 %	11 %	11 %
Glencore	7 %	8 %	7 %	7 %	7 %
Alusuisse	5%	3%	5%	4%	4%
Nalco	4 %	4 %	6 %	6 %	6 %
Guinean valtio	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %
Jamaikan valtio	4%	4%	4%	4%	4%

46. Taulukossa oletetaan, että Kaiser rakentaa uudelleen Yhdysvalloissa sijaitsevan Gramercyn tehtaan. Alalla kuitenkin epäillään jonkin verran jälleenrakennushankkeen toteutumista, koska Kaiserilla on rahoitusvaikeuksia (ks. edellä 26 kohta). Jos osapuolet hyödyntäisivät käytännössä kaikkia nykyisiä laajentumismahdollisuuksiaan Darling Rangen jalostuslaitoksissaan (Wagerup,

Pinjarra ja Worsley), ne kattaisivat [65–75 prosenttia]* kolmansien sulattoaluminakysynnästä vuonna 2003. Jopa todennäköisemmin toteutuvassa ensimmäisessä tapauksessa osapuolten markkinaosuus säilyy erittäin korkeana tulevaisuudessa joka tapauksessa. Tämä on jo sinänsä vahva osoitus siitä, että osapuolet saavat sulautumisen myötä määräävän aseman sulattoaluminan myyntimarkkinoilla.

Laajennushankkeiden maariskit

47. Teoreettisesti parhaat teollisuuslaitosvaihtoehdot kilpailevalle alumiinioksidikapasiteetille ovat hyvillä bauksiittialueilla Guineassa, koska guinealaista bauksiittia pidetään maailman parhaana. Kuten ainoan maassa sijaitsevan jalostuslaitoksen Friguia-Kimbon esimerkki osoittaa, olosuhteet ovat kuitenkin olleet sellaiset, että Pechiney, Alcan ja Hydro ovat vetäytyneet yhteishankkeesta. Jalostuslaitos on siirtynyt []* määräysvaltaan ja se on saneerauksen kohteena. Hankkeen teknisestä toteutuksesta vastaa []*. Vastineeksi []* sai [%]* osakkuuden yhtiöstä.
48. Alan edustajien mukaan Australia, Jamaika, Intia ja Brasilia ovat parhaita paikkoja alumiinioksidikapasiteetin laajennushankkeille. Näistä maista Australia tarjoaa selvästi alhaisimman maakohtaisen riskin. Se heijastuu myös alhaisempana korkotasona. Yhdysvaltain 10-vuoden velkakirjojen korkotasoa vastaava korkotaso on esimerkiksi Intiassa 50 prosenttia korkeampi. Tämä merkitsee osapuolille kilpailuetua, sillä osapuolten tärkein tuotantoalue Darling Range Australiassa sijaitsee poliittisesti vakaassa maassa.

Taitotieto ja teknologia

49. Komission toteuttama markkinatutkimus on osoittanut, että monet yritykset ovat huolestuneita sulautumisen vaikutuksista jalostamoteknologiaan ja taitotietoon (lukuun ottamatta rakennustekniikkaa). Sekä Alcoalla että Reynoldsilla on esimerkiksi oikeudet tarvittavaan teknologiaan alumiinioksidin tuoton parantamiseksi. []* Alcoan toimintalinjana on, ettei se lisensoi tällaista taitotietoa kilpailijoille, Reynoldsin []*.
50. Erityinen huolenaihe koskee äskettäin kehitettyä teknologiaa, joka liittyy epäpuhtaaseen bauksiittiin. Viimeisten kolmen vuoden aikana Worsleyn yhteisyritys on kehittänyt []* uuden menetelmän/uutta menetelmää* []*. Patenttihakemus on jätetty. Yhtä näistä menetelmistä on jo kokeiltu menestyksellisesti tehtaassa. []*. []*. Teknologia lisää Worsleyn alumiinioksidituotantoa merkittävästi (vähintään [%]*– [%]*) mahdollisen []* tuotantokapasiteettikasvun lisäksi.
51. Kyseisen teknologian hyödyllisyys []*, mutta sitä voidaan soveltaa muualla maailmassa. Se on kuitenkin erityisen tehokasta Darling Rangessa, koska []*. Uudella teknologialla varustettuna Reynolds olisi voinut uhata Alcoan määräävää asemaa. Sulautumalla Reynoldsin kanssa Alcoa poistaisi tämän uhan ja se saisi käyttöönsä uuden teknologian ja lisäisi näin kustannusetua []* laitoksilla, jotka tulisivat täten []* Alcoan määräysvaltaan. Tämä lisäisi myös Alcoan mahdollisuuksia markkinoillepääsyn estämiseen. Näin ollen kyseisen uuden teknologian käyttöön saaminen vahvistaa Alcoan määräävää asemaa.

Tarjousmenettely

52. Osapuolet väittävät, että tarjouskilpailun kohteita on yleensä suhteellisen vähän ja tarjouksen tekijöitä huomattavan paljon. Osapuolten mukaan viimeaikaiset tarjouskilpailut toimitussopimuksista kolmansille ovat kiinnostaneet neljästä seitsemään tarjoajaa, mikä on varmistanut kilpailutilanteen. Neljästä seitsemään

- tarjoajaa kussakin tarjouskilpailussa ei kuitenkaan merkitse sitä, että kaikilla tarjoajilla olisi tasapuoliset mahdollisuudet todella saada sopimus. Jos tilanne olisi tällainen, Alcoan aikaisempien markkinaosuuksien pitäisi olla 14–25 prosenttia. Aikaisemmat tiedot osoittavat, että Alcoan markkinaosuus on aina ollut paljon korkeampi ja useina vuosina se on ollut selkeästi yli 40 prosenttia.
53. Tavanomaisessa tarjouskilpailussa, jossa jokaisella tarjouksen tekijällä on kapasiteettia toimittaa koko markkinoille, voittaja on yritys, jolla on alhaisimmat keskimääräiset kustannukset. Alhaisimpien keskimääräisten kustannusten yritys asemoi tarjouksensa hieman alle sen lähimmän kilpailijan keskikustannuksia. Tällaisessa tilanteessa määräysvallan saanti lähimmässä kilpailijassa johtaa huomattavaan kilpailun häviämiseen, sillä jokaisessa uudessa tarjouskilpailussa sulautunut yksikkö asemoi hintansa lähelle kolmanneksi parasta tarjoajaa.
54. Alcoan mukaan sulattoaluminan markkinat eroavat tavanomaisesta tarjouskilpailumallista siinä, että toimittajien kapasiteetti on rajoitettu. Markkinat ovat tasapainossa ja kaikki toimittajat voivat myydä ja myyvät tuotantonsa. Osapuolet esittävät, että markkinatilanteen vuoksi minkä tahansa tarjouskilpailun hinta on lähellä sen tarjoajan keskimääräisiä kustannuksia, jonka kustannukset ovat korkeimmat. Kukaan matalakustannuksinen valmistaja ei haaskaisi korkeampia tuottoja tekemällä tarjouksen, joka on lähellä lähintä kilpailijaa. Komissio hyväksyy sen, että Alcoan kuvaamassa markkinatilanteessa tarjoajien on jokaisessa vuosittain järjestettävässä kolmessa tai neljässä tarjouskilpailussa otettava huomioon kilpailijoihinsa todennäköisesti esittämät tarjoukset. Darling Rangen tehtaiden (Alcoan Wagerup ja Pinjarra sekä Reynoldsin Worsley) tuotantokustannukset ovat suurin piirtein samalla tasolla, joten niihin liittyvien tarjousten hinnat voitaisiin asettaa paljon kilpailukykyisemmin. Näissä tarjouksissa on varsin todennäköistä, että kyseiset yritykset asemoivat hintansa alemmalle tasolle kuin tarjouskilpailuissa, joihin osallistuu vain korkeakustannuksisia tuotantoyksiköitä. Tämä johtuu siitä, että ennen sulautumista Reynoldsia ei voida rankaista vastatoimin, sillä sen kapasiteetti riittää vastaamaan kilpailuun. Kapasiteettirajoitukset vaikuttavat kilpailun tasoon kahdella tavalla. Ensiksikin tällaisella yrityksellä on vähän kannustimia poikkeamiseen muiden linjasta: kilpailija, jolla on vähän ylimääräistä kapasiteettia, ei voita paljoakaan tarjoamalla kilpailijoihinsa halvemmalla, koska se ei voi osallistua moniin muihin tarjouskilpailuihin. Toiseksi tällaisella yrityksellä ei ole merkittäviä mahdollisuuksia uhata kustotoimilla mahdollisia linjasta poikkeajia. Sulautumisen jälkeen yhden tarjouskilpailujen tehokkaimman potentiaalisen kilpailijan poistumisen välittömänä seurauksena olisi tasapainohinnan nousu niissä tarjouskilpailuissa, joihin Darling Rangen laitokset osallistuisivat. Lopputuloksena olisi keskimääräisen tarjoushinnan nousu.
55. Ennen sulautumaa Reynolds myi []* miljoonaa tonnia myyntimarkkinoilla. Tämä määrä myytiin vain []* ([]*). Tästä syystä Reynolds pystyi osallistumaan []* tonnilla uusiin tarjouskilpailuihin (vastaa [%]* myyntimarkkinoista). Osapuolet esittävät, että Reynoldsin vaikutus oli rajallinen: sen jälkeen kun määrä on sidottu sopimukseen, se ei enää vaikuta tuleviin tarjouksiin. Ei kuitenkaan ole varmaa, että kyseessä olisi yksi ainoa tilaisuus. On varsin todennäköistä, että Reynolds voitaisi vasta toisen, kolmannen tai neljännen tarjouskilpailun. Tällöin Reynolds voisi pitää hintoja alhaalla, koska tarjouskilpailun voittajan olisi otettava Reynolds huomioon tarjoushinnasta päättäessään.
56. Worsley voi laajentaa toimintaansa vielä ainakin 400 000 tonnilla brownfield-hankkeiden avulla. Tätä määrää voidaan käyttää tarjouksissa jo ennen kuin

laajennushankkeeseen on sitouduttu. Käytännössä lähes kaikkiin ja ainakin pääosaan laajennushankkeista sitoudutaan ennen kuin työt varsinaisesti aloitetaan. Kuvaava esimerkki on Billitonin tarjous Alouetten toimitussopimuksesta vuonna 1997. Billiton tarjosi 430 000 tonnia brownfield-laajennushankkeestaan Worsleyssä ja voitti tarjouskilpailussa Alcoan tarjoamalla 12,75 prosenttia CIF. Hinta on hieman korkeampi kuin 12 prosenttia FOB ja näin ollen alle keskimääräisen markkinahinnan eli 12,5 prosenttia FOB. Billitonin mukaan se pystyi voittamaan Alcoan tarjouksen vain siksi, että laajennushanke toteutettiin Worsleyssä, joka on yksi maailman matalakustannusisimmista jalostuslaitoksista. Esimerkki osoittaa, että Darling Rangen jalostuslaitosten osallistumisella tarjouskilpailuun on paljon merkitystä. Tästä syystä Reynoldsin poistuminen markkinoilta kilpailijana johtaa korkeampiin hintoihin pitkäaikaisissa sopimuksissa.

Mahdolliset pitkäaikaistoimittajat

57. Alan edustajat ovat ilmaisseet huolestuneisuutensa siitä, että sellaisten mahdollisten pitkäaikaistoimittajien määrä vähenee, joilla on riittävä sulattoaluminakapasiteetti. Sulattoaluminan asiakaskunnalle eli sulatoille on tärkeää, että niillä on pikemminkin yksi kuin useita alumiinioksidilähteitä. Tästä syystä yritykset katsovat, että pitkäaikaistoimittajien on pystyttävä toimittamaan vähintään 500 000 tonnia vuodessa. Osapuolten mukaan maailmassa on ainakin seitsemän sulattoaluminan valmistajaa, joiden tuotanto ylittää oman tarpeen yli 500 000 tonnilla. Osapuolet mainitsevat Kaiserin, Glencoren, CVG:n, Nalcon ja Guinean sekä Jamaikan valtion. Markkinatutkimuksen tulokset ovat osoittaneet, että kaikkia näitä toimittajia ei voida todellisuudessa pitää luotettavina pitkäaikaistoimittajina.
58. Kaiser on useimpien asiakkaiden mielestä osapuolten ohella luotettavin pitkäaikaistoimittaja. Gramercyn tehtaan jälleenrakentaminen on kuitenkin vielä hieman epävarmaa. Glencore harjoittaa ensisijaisesti trading-toimintaa, mutta sitä pidetään myös luotettavana sulattoaluminan toimittajana. Osa Glencoren toimituksista on kuitenkin peräisin Alcoalta eikä sitä voida pitää täysin riippumattomana. Intialaisesta toimittajasta Nalcosta on todettu, että se pyrkii tekemään keskipitkiä 3–5 vuoden sopimuksia pääasiassa intialaisten ja kiinalaisten sulattojen kanssa. Jamaikan valtiota voidaan pitää luotettavana toimittajana. Myös se suosii keskipitkiä sopimuksia, kuten 3-vuotinen sopimus Glencoren kanssa osoittaa. Alcoalta on etuosto-oikeus []* alumiinioksidin mahdollisista laajentumishankkeista []*, mikä merkitsee [%]* yhteensä []* ylimääräisestä tuotannosta. []* kokonaiskapasiteetti ei voi ylittää []* miljoonaa tonnia vuodessa, ellei []*. Venezuelan CVG:llä on vain vähän alumiinioksidia tarjottavana ja komission markkinatutkimuksen mukaan useimmat yritykset pitävät Venezuelaa "poliittisesti riskialttiina". Monet pitävät myös Guinean valtiota epäluotettavana pitkäaikaistoimittajana poliittisesti epävakaa tilanteen vuoksi. Näin ollen ehdotettu sulautuma vähentää neljästä kolmeen sellaisten luotettavien pitkäaikaistoimittajien määrää, joilla on valmiudet vähintään 500 000 tonnin toimittamiseen. Markkinoilla on muita mahdollisia pitkäaikaistoimittajia, mutta ne eivät tuota alumiinioksidia muiden käyttöön, vaan toimivat alumiinioksidimarkkinoilla kauppiaina. Tällaisia yrityksiä ovat Billiton ja Pechiney. Ei kuitenkaan pidä unohtaa, että niiden trading-toiminta on pitkälti riippuvaista Alcoalta ja Reynoldsilta tehtävistä hankinnoista.

Päätelmät

59. Kun otetaan huomioon kaikki edellä esitetyt seikat, komissio katsoo, että ehdotettu sulautuma muodostaa määrävän aseman sulattoaluminan myyntimarkkinoilla.

B. KAUPPALAATUINEN ALUMIINIHYDROKSIDI

Tuotemarkkinoiden määritelmä

60. Kuten 9 kohdassa selvitettiin, sulattoaluminan tuotanto on nelivaiheinen prosessi (liuotus, suodatus, saostus ja hehkutus). Bauksiitin sisältämä alumiini liuotetaan natriumhydroksidiin korkeassa lämpötilassa ja paineessa. Suodatusvaiheessa epäpuhtaudet ja jäämät erotetaan suodattamalla ja saatu liuos pumpataan lämmönvaihtimeen ja jäädytetään. Alumiinioksidia saostetaan liuoksesta alumiinihydroksidikiteiksi (ns. "seeding"). Liuokseen sekoitetaan pieninä annoksina aikaisemmin saostettua alumiinihydroksidia, ja alumiinihydroksidikiteet (välituote, joka sisältää noin 40 prosenttia kemiallisesti siihen yhdistettyä vettä) laskeutuvat liuoksen pohjalle sen jäähtyessä. Aikaansaatu tuote eli alumiinihydroksidi voidaan erottaa tässä vaiheessa tai sitä voidaan käsitellä edelleen hehkuttamalla se alumiinioksidiksi. Tässä vaiheessa prosessista poistettu tuote on alumiinihydroksidia.
61. Pääosa alumiinihydroksidista (90 prosenttia) kuivataan edelleen (kiteiden pinnalta poistetaan vettä) ja hehkutetaan (kiteiden sisältä poistetaan vettä). Tästä prosessista saatu tuote on hehkutettua alumiinioksidia. Siitä 90 prosenttia käytetään metallisen alumiinin sulattamiseen. Tästä syystä sitä kutsutaan metallurgiseksi tai sulattoaluminaksi (smelter-grade alumina, SGA). Jäljelle jäävät 10 prosenttia hehkutetusta alumiinioksidista käytetään alumiinioksidilevyjen, aluminaattisementin ja mullitiin valmistamiseen. Näissä kemiallisesti valmistetuissa tuotteissa alumiinioksidien ominaisuuksia ovat hyvä lämmönkestävyys, kemiallinen kestävyys, mekaaninen kestävyys ja sähköinen vastus.
62. Hehkuttamatonta kauppalaatuista alumiinihydroksidia (kutsutaan myös nimillä alumiinitrihydraatti, ATH tai alumiinitrihydroksidi) poistetaan välituotteena sulattoaluminan tuotantoprosessista märkänä suodatuspuristuskakkuna tai märkänä alumiinihydroksidina. Yleensä tuotteesta kuivataan kauppalaatuista alumiinihydroksidia¹⁷ (yleistuote, jota ei jatkojalosteta asiakkaiden erityistoiveiden mukaisesti). Kauppalaatuinen alumiinihydroksidi on kemiallista aluminaa (chemical grade alumina, CGA). Märät ja kuivat kauppalaatuiset alumiinihydroksidit ovat tässä vaiheessa raaka-aineita ja keskenään vaihdettavissa. Ainoastaan lasintuotannossa käytettävä hydroksidi muodostaa markkinasegmentin, jossa voidaan teknisistä syistä käyttää vain kuivaa hydroksidia. Kauppalaatuista alumiinihydroksidia myydään asiakkaille käytettäväksi monissa loppusovelluksissa, mukaan luettuna raaka-aineeksi useiden teollisuuskemikaalien tuotantoon, kuten alumiinisulfaatti (käytetään vedenpuhdistuksessa, paperintuotannossa ja titaanioksideissa), alumiinikloridi (käytetään katalyyttinä orgaanisissa synteeseissä), alumiinifluoridi (käytetään sulatoissa osana sulaa), sementti ja synteettinen zeoliitti (käytetään molekyylliseulana petrokemiallisessa krakkauksessa ja kotitalouksien puhdistusaineissa).
63. Kauppalaatuista alumiinihydroksidia käytetään raaka-aineena erityishydroksidien (erityistarkoitusta varten valmistetut hydroksidit) valmistuksessa. Erityishydroksideja valmistetaan pienempiä määriä kuin tavallista kauppalaatuista alumiinihydroksidia ja se edellyttävät lisäkäsittelyvaiheita ja asiantuntemusta. Erityishydroksideja

¹⁷ Yhdessä kauppalaatuista alumiinihydroksideja ja sellaista hehkutettua alumiinioksidia, josta ei jatkokäsitellä sulattoaluminana, kutsutaan muiksi kuin metallurgiseksi alumiinioksideiksi ("non-metallurgical aluminas").

valmistetaan jatkokäsittelymenetelmillä kuten jauhentamalla (mekaaninen jauhentaminen, jotta tuotteelle saadaan karkea raekoko), uudelleensulattamalla ja uudelleensaostamalla (liuotetaan hydroksidi emäksiseen liuokseen, jonka jälkeen seuraavat erityiset prosessivaiheet ja uudelleensaostus hydroksidiksi) tai pintakäsittelyllä (sekoitetaan jauhettuun tai saostettuun hydroksidiin muita kemiallisen pinnoituksen muodostamiseksi). Erityishydroksideja myydään monenlaisiin sovelluksiin, jotka eroavat kauppalaatuisen alumiinihydroksidin käyttösovelluksista. Tällaisia sovelluksia ovat käyttö palonesto- ja täyteaineina muoviteollisuudessa, paperiteollisuuden täyte- ja pintakäsittelysovelluksissa, vedenpoistoaineina ja katalyytteina sekä hiontasovelluksissa.

64. Komission tutkimuksen perusteella voidaan päätellä, että eri teollisuuskemikaalien (kuten alumiinisulfaatti, alumiinikloridi, aluminiumfluoridi, sementti ja synteettiset zeoliitit) tuotannossa raaka-aineena käytettävä alumiinihydroksidi muodostaa muista alumiinioksidilaaduista erilliset tuotemerkkinat.

Tarjonta

65. Kauppalaatuinen alumiinihydroksidi ei ole tarjontapuolella juurikaan korvattavissa muilla tuotteilla, koska vain muutamat alumiinioksidin jalostuslaitokset pystyvät toimittamaan sitä. Koska useimpien jalostuslaitosten painopiste on metallurgisen alumiinioksidin tuotannossa, niillä ei ole tarvittavia mekaanisia laitteita hydroksidin poistamiseksi tuotantoprosessista suodattimen ja kalsinointiuunin välisessä vaiheessa tai ne pystyvät tuottamaan vain alumiinihydroksidia, joka sisältää paljon jämiä bauksiitin orgaanisista ainesosista, mikä tekee siitä moniin kemiallisiin prosesseihin epäsovelia. Teknisesti on toki mahdollista siirtyä alumiinihydroksidin tuotantoon jättämällä yksinkertaisesti hydroksidi jatkokäsittelyä alumiinioksidiksi hehkuttamalla. Tämä aiheuttaisi kuitenkin yleensä huomattavia logistiikkaongelmia, koska alumiinioksidi varastoidaan siloihin kun alumiinihydroksidi taas vaatii korkean vesipitoisuutensa vuoksi erityisiä varastointi- ja logistiikkajärjestelmiä. Lisäksi tarvittaisiin laitteistot kuivan hydroksidin tuottamiseksi. Kauppalaatuisen alumiinihydroksidin tärkeimmät toimittajat ETA:ssa ovat Alcoa, Reynolds, VAW ja Pechiney.
66. Markkinatutkimus on osoittanut, että 5–10 prosentin korotus kauppalaatuisen alumiinihydroksidin hinnassa ei toisi markkinoille heti uusia yrittäjiä, koska korotus ei riitä perustelemaan vaihtoehtokustannuksia ja tarvittavia pääomasijoituksia. Nykyisten toimittajien kapasiteetin kasvu ei myöskään voisi olla tulosta vain pienestä mutta pysyvästä suhteellisten hintojen muutoksesta, sillä alumiinioksidin tuotantokapasiteetin lisääminen on raskas ja kallis prosessi.
67. Kauppalaatuisen alumiinihydroksidin hinnankorotusta ei voida kompensoida siirtymällä sulattoaluminan tuotannosta hydroksidituotantoon. Se merkitsisi sitä, että sulatot toimisivat vajaalla kapasiteetilla, mikä aiheuttaisi alumiinintuottajille huomattavia kustannusrasitteita¹⁸. Sulattoaluminan tuotannon muuntaminen alumiinihydroksidin nousseen hinnankorotuksen perusteella tarkoittaisi sitä, että tuotantoketjussa taaksepäin integroituneet alumiinintuottajat luopuisivat primaarialumiinin myynnistä, vaikka tämän myyntihinta on korkeampi kuin

¹⁸ On muistettava, että alumiinioksidin jalostuslaitokset ja sulatot toimivat tavallisesti täydellä kapasiteetilla käytöasteella.

kummankaan alumiinioksidin, ja jättäisivät tyhjäkäynnille sulattokapasiteettia, jonka kiinteät kustannukset ovat huomattavat. Näistä syistä edes kilpailukykyisiä hintoja korkeammat alumiinihydroksidihinnat eivät johtaisi sulattoaluminatuotannon muuntamiseen. Ainoa vaihtoehto on alumiinioksidin jalostamokapasiteetin lisääminen, mikä aiheuttaa merkittäviä investointikustannuksia.

68. Näin ollen kauppalaatuisen alumiinihydroksidin hinnankorotus olisi kannattavaa lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.

Tarjonta

69. Kuten 62 kohdassa todettiin, kauppalaatuista alumiinihydroksidia käytetään monien teollisuuskemikaalien tuotannossa ja sitä myydään näiden tuotteiden tuottajille standardituotteena, jota ei jatkokäsitellä tuottajien erityistarpeita vastaavaksi.
70. Alumiinihydroksidilaatuja on erilaisia riippuen raakoosta, morfologiasta, valkoisuusasteesta, vesipitoisuudesta, α -alumiinioksidipitoisuudesta¹⁹ ja epäpuhtauksista; periaatteessa kyse on kuitenkin samasta tuotteesta.
71. Kauppalaatuista alumiinihydroksidia käytetään mm. alumiinisulfaatin tuotantoon, jossa hydroksidiin sekoitetaan reaktorissa rikkihappoa ja se joko kaadetaan kuivauslustralle kiinteän alumiinisulfaatin valmistamiseksi tai liuotetaan demineralisoituun veteen alumiinisulfaattiliuoksen valmistamiseksi. Alumiinisulfaattia käytetään juomavesiteollisuudessa, jossa alhaiset raskasmetallipitoisuudet ovat olennaisen tärkeitä, ja kunnallisessa tai teollisuuden vesihuollossa sekä paperiteollisuudessa, jossa alhaiset rautapitoisuudet ovat tärkeitä paperin valkoisuuden varmistamiseksi. Ympäristölainsäädännön vuoksi alumiinisulfaatin kysyntä on lisääntynyt viimeisten 20 vuoden aikana.
72. Alumiinifluoridin raaka-aineena on kauppalaatuinen alumiinihydroksidi, jota on käsitelty joko heksafluoripiihapolla tai fluoriitilla (HF) kuivamenetelmässä tai nestemäisellä fluoriitilla märkämenetelmässä. Alumiinifluoridia käytetään pääasiassa raaka-aineena kryoliittisulateläktrolyysissä valmistettaessa alumiinioksidista metallista alumiinia Hall-Héroult-prosessissa. Alumiinifluoridin kysyntä on kasvanut tasaisesti 2–4 prosenttia vuodesta 1995 alkaen.
73. Alumiinikloridia saadaan kloorin ja sulan metallisen alumiinin reaktiosta tai alumiinihydroksidin pyrolyysistä. Alumiinikloridia käytetään katalyyttinä orgaanisessa kemiassa, ilmailuteollisuudessa kaasun isomeroinnissa, etyylikloridin, butyylikumin, väriaineiden, pesuaineiden, polymeerien jne. valmistuksessa sekä pigmenttituotannossa, villan käsittelyssä ja paperin liimauksessa.
74. Kauppalaatuista alumiinihydroksidia käytetään myös pesuaineteollisuudessa raaka-aineena käytettävän zeoliitin valmistuksessa. Tuotantoprosessissa alumiinihydroksidi liuotetaan natriumhydroksidiin ja sekoitetaan nestesilikaattiin. Zeoliitti kiteytyy tästä seoksesta monien kiteytysvaiheiden, suodatuksen ja kuivauksen jälkeen. Lainsäädännössä on viimeisten 20 vuoden aikana rajoitettu fosfaattien käyttöä pesuaineissa, mikä on lisännyt zeoliitin kysyntää lähes miljoonaan tonniin, koska zeoliitti ei muodosta fosfaatteja.

¹⁹ Tällä viitataan termodynaamiseen stabiilisuuteen.

75. Edellä mainittujen tuotteiden valmistajat vastasivat komission markkinatutkimukseen, että teknisistä syistä ei olisi mahdollista korvata kauppalaatuista alumiinihydroksidia muilla tuotteilla edellä mainituissa tuotantoprosesseissa.

Tuotemarkkinoiden määritelmää koskevat päätelmät

76. Edellisten kohtien perusteella komissio päätelee, että eri teollisuuskemikaalien tuotannossa käytettävä kauppalaatuinen alumiinihydroksidi muodostaa erilliset tuotemarkkinat.

Maantieteellisten markkinoiden määritelmä

77. Vaikka sulattoaluminan maantieteellisiä markkinoita voidaan pitää maailmanlaajuisina, kauppalaatuisten alumiinihydroksidin markkinoiden maantieteellinen ulottuvuus on rajallisempi.

78. Sulattoalumiinaa verrattuna alumiinihydroksidin käsittely ja logistiikka on huomattavan erilaista. Asiakaskunta kemian ja muoviteollisuudessa vaatii pienissä erissä tapahtuvia JOT-toimituksia. Tämä ei ole kuitenkaan ole taloudellisesti kannattavaa pitkien kuljetusmatkojen päähän. Alumiinihydroksidi sisältää 40 prosenttia vettä, mikä tekee sen kuljettamisesta pitkien etäisyyksien päähän vaikeaa ja kallista. Tuotaessa alumiinihydroksidia ETA:n alueelle on lisäksi maksettava 5,5 prosentin tulli. Tämä ei koske maita, jotka ovat allekirjoittaneet Eurooppa-sopimuksen. Alumiinihydroksidin jalostuskapasiteettia on kuitenkin vain Unkarissa. Ainoa valmistaja eli Ajka vie pieniä erinä EU:hun. Ajka voi käyttää vain maakuljetuksia, mikä lisää huomattavasti sen tuottaman alumiinihydroksidin kuljetuskustannuksia, jos kuljetusetäisyydet ovat pitkät. Osapuolten mukaan maailmanlaajuiset kuljetuskustannukset lisäävät alumiinihydroksidin lopullista myyntihintaa noin 15 prosenttia ETA:n viennin ja tuonnin tapauksessa. Tällä hetkellä tuonti ETA:n alueelle on erittäin vähäistä ja vastaa 9,5 prosenttia koko kulutuksesta ETA:ssa. Näin ollen vaikuttaa siltä, että alumiinihydroksidin maantieteelliset markkinat ovat vain ETA:n laajuiset.

79. Kauppalaatuista alumiinihydroksidia myydään joka puolilla maailmaa, mutta vähemmän kuin sulattoalumiinaa. Kolmansien esittämien kommenttien perustella Pohjois-Amerikan ja Euroopan markkinoita erottavat sekä logistiikkakustannukset että hinnat. Markkinatutkimus osoittaa, että ETA-asiakkaat ostavat pääosan alumiinihydroksidistaan ETA:ssa sijaitsevilta tuotantolaitoksilta. Alcoa laivasi kuitenkin vuoteen 1997 asti alumiinihydroksidia []*:sta ETA:an myydäkseen se ETA-asiakkaille. Näyttää kuitenkin siltä, että tuonti hiipui sen jälkeen kun Alcoa osti Inespalin alumiinioksiditehtaan San Ciprianissa Espanjassa. Sen jälkeen Alcoa on myynyt vain ETA:n alueella sijaitsevan tehtaansa tuottamaa kauppalaatuista alumiinihydroksidia. Myös Kaiser päätti vuonna 1996 lopettaa alumiinihydroksidituontinsa Eurooppaan korkeiden logistiikkakustannusten vuoksi.

80. Edellä esitetyistä syistä kauppalaatuisten alumiinihydroksidin maantieteelliset markkinat näyttävät olevan vain ETA:n laajuiset.

Kilpailullinen arvio

81. Kauppalaatuista alumiinihydroksidia teollisuuskemikaalien valmistuksessa käyttävät yritykset ovat tehneet komissiolle useita kanteluja. Kyseiset yritykset ovat olleet

huolestuneita siitä, että sulautuma muodostaisi käytännössä yhden ainoan alumiinihydroksiditoimittajan, joka voi määrätä vapaasti hinnat ja myytävät määrät. Vaihtoehtoisia toimittajia ei olisi, sillä muiden valmistajien tuotantomäärät eivät riitä vastaamaan eri teollisuuskemikaalien tuotannossa käytettävän alumiinihydroksidin kysyntään.

82. Osapuolten osuus kauppalaatuisen alumiinihydroksidin markkinoista on [40–50 prosenttia]* maailmanlaajuisella tasolla ja [45–55 prosenttia]* ETA:ssa. Lähimmän kilpailijan, Pechineyn, markkinaosuus on [5–15 prosenttia]* ETA:ssa, seuraavaksi suurimmat kilpailijat ovat Alusuisse [5–15 prosenttia]*, VAW [1–10 prosenttia]* ja Alcan [1–10 prosenttia]*. Maailmanlaajuisten markkinaosuuksien perusteella lähimmät kilpailijat ovat Kaiser [5–15 prosenttia]*, Alcan [1–10 prosentti]*, NLM [1–10 prosenttia]*, Pechiney [1–10 prosenttia]* ja Sumitomo [1–10 prosenttia]*.

Yhtiö	Markkinaosuus ETA:ssa	Yhtiö	Markkinaosuus maailmassa
Alcoa	[%]*	Alcoa	[%]*
Reynolds	[%]*	Reynolds	[%]*
Pechiney	[%]*	Kaiser	[%]*
Alusuisse	[%]*	Alcan	[%]*
VAW	[%]*	NLM	[%]*
Alcan	[%]*	Pechiney	[%]*

83. ETA:n markkinoilla on harvoja alumiinihydroksiditoimittajia: Alcoa, Reynolds, Pechiney, Alusuisse, VAW ja Alcan. Alcoaa ja Reynoldsia lukuun ottamatta muilla alumiinihydroksiditoimittajilla on vain vähäinen osuus koko ETA:n alumiinihydroksidimarkkinoista. Etenkään Pohjois-Euroopassa toimivat asiakkaat eivät ole maininneet muita alumiinihydroksiditoimittajia kuin Alcoan, Reynoldsin, Pechineyn, VAW:n ja Alcanin. Alumiinihydroksidimarkkinat ovat keskittymässä Alcanin ja Alusuisen sulautumisen vuoksi²⁰, jonka markkinaosuus on 13 prosenttia. Enemmistö komission markkinatutkimukseen vastanneista esitti olevan erittäin epätodennäköistä, että ETA:n ulkopuoliset alumiinihydroksiditoimittajat voisivat tarjota tuotetta ETA:ssa toimiville asiakkaille. Yhdysvaltojen ja Japanin kaltaisissa maissa toimivat alumiinihydroksiditoimittajat ovat liian kaukana, jotta ne voisivat tarjota tuotetta taloudellisesti ETA:n asiakkaille. Itä-Euroopassa toimivia tuottajia, kuten unkarilaista Ajkaa, rasittavat korkeat logistiikkakustannukset ja riittävien varastointitilojen puute toimituskohteessa. Lisäksi ETA:n alueella toimivat asiakkaat pitävät Itä-Euroopan alumiinihydroksidin laatua epäsopivana.

84. Sulautuvien osapuolten korkea markkinaosuus on jo viite niiden markkinavoimasta kauppalaatuisen alumiinihydroksidin markkinoilla. Tästä syystä on tarkasteltava, vahvistavatko muut merkitykselliset seikat kuin korkea yhteenlaskettu markkinaosuus sulautuman jälkeen, että ehdotettu toimenpide johtaa sulautuman osapuolten määräävän aseman syntymiseen kauppalaatuisen alumiinihydroksidin markkinoilla.

²⁰ Comp/M.1663.

85. Edeltävässä tuotemerkkinoiden analyysissä tarkasteltiin, voidaanko kauppalaatuisen alumiinihydroksidin hinnankorotus kumota joko muiden alumiinioksiditoimittajien vastatoimenpiteillä tai korvaamalla alumiinihydroksidi muilla tuotteilla. Asiassa pääteltiin, että lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä korvattavuutta ei esiinny tarjonta- eikä kysyntäpuolella.
86. Osapuolet ovat maininneet, että Kaiserin Gramercyn tehdas Yhdysvalloissa aloittaa todennäköisesti tuotantonsa myöhemmin tänä vuonna ja on näin ollen mahdollinen alumiinihydroksiditoimittaja ETA:n markkinoille. Markkinatutkimukseen vastanneet ilmoittivat kuitenkin epäilevänsä suuresti Gramercyn uudelleenavaamista kyseisenä ajankohtana sekä sen mahdollisuuksia tuoda kauppalaatuista alumiinihydroksidia ETA:n alueelle. Nämä epäilyt näyttävät varsin perustelluilta, sillä Kaiser pyysi riippumatonta konsulttia tekemään vuonna 1996 tutkimuksen, jossa arvioidaan millaisia taloudellisia vaikutuksia Kaiserille olisi alumiinihydroksidin markkinoinnista ja myynnistä Euroopassa. Markkinoita ja logistiikkakustannuksia koskevien päätelmien perusteella Kaiser päätti, ettei se toteuta hanketta, koska pitkäaikaiseen toimintaan Euroopassa ei ollut vahvaa pohjaa.
87. Kauppalaatuisen alumiinihydroksidin markkinarakenteen ja mahdolliselle markkinoilletulijalle aiheutuvien korkeiden investointikustannusten vuoksi on epätodennäköistä, että uusia alumiinihydroksiditoimittajia tulisi ETA:n markkinoille. Markkinoilletulon esteinä ovat myös 5,5 prosentin tuontitulli ETA:an tuotaville alumiinihydroksideille sekä korkeat logistiikkakustannukset. Komission markkinatutkimus paljasti, että alumiinihydroksidin tuonti Itä- ja Keski-Euroopan maista ETA:n markkinoille on erittäin epätodennäköistä. Syinä tähän ovat alumiinihydroksidin kuljettamiseen liittyvät huomattavat logistiikkakustannukset ja Itä- ja Keski-Euroopan toimittajien kapasiteettirajoitukset. Huomattava osa asiakkaista on lisäksi sitä mieltä, että näiden tehtaiden alumiinihydroksidi on laadultaan epäsopivaa.
88. Sulautuneen yksikön markkinavoimaa lisää edelleen se, että tuotantoketjun loppupäässä toimii huomattava määrä melko pieniä asiakkaita. Osapuolten omien tietojen mukaan suurin asiakas ostaa alle []* tonnia alumiinihydroksidia (1999 myyntiluvut), kun kauppalaatuista alumiinihydroksidia kulutetaan ETA:ssa yhteensä 1,13 miljoonaa tonnia. Muut asiakkaat ostavat huomattavasti pienempiä määriä. Kuten 69–75 kohdassa mainittiin, alumiinihydroksidin eri teollisuuskemikaalien tuotannossa korvaavia aineita ei ole. Tästä syystä tuotantoketjun loppupään markkinoilla toimivilla asiakkailla ei ole tasapainottavaa neuvotteluvoimaa ja ne joutuisivat hyväksymään monopolitilanteen, jossa Alcoa/Reynolds sanelisi kauppalaatuisen alumiinihydroksidin myyntimäärät ja hinnat.

Päätelmät

89. Edellä esitetyn perusteella komissio päättelee, että ilmoitettu toimenpide johtaa määräävän aseman syntymiseen kauppalaatuisen alumiinihydroksidin ETA:n laajuisilla markkinoilla.

C. ERITTÄIN PUHDAS P0404-ALUMIINI

Merkitykselliset tuotemerkkinat

90. Primaarialumiinia tuotetaan eri puhtausasteita. Pääasiassa ne voidaan jakaa kolmeen yleisluokkaan, joita ovat erittäin puhdas metalli (high purity), normaalin

puhtausasteen metalli (standard purity) ja normaalia heikomman puhtausasteen metalli (sub-standard purity). Primaarialumiiniharkkojen puhtausasteen määrittävät epäpuhtauksien (pääasiassa piin ja raudan) määrä alumiinin yhteenlasketusta metallipitoisuudesta. Primaarialumiini, joka sisältää yli 99,7 prosenttia alumiinia ja alle 0,1 prosenttia piitä ja 0,2 prosenttia rautaa, on erittäin puhdasta alumiinia. Erittäin puhdas P0404-alumiini sisältää alle 0,04 prosenttia piitä ja 0,04 prosenttia rautaepäpuhtauksia eli sen alumiinipitoisuus on noin 99,92 prosenttia²¹. Tällaista alumiinia käytetään ilmailu- ja avaruusteollisuudessa sekä puolustussovelluksissa.

91. Markkinatutkimus on osoittanut, että erittäin puhdas P0404-alumiini muodostaa tavallisesta alumiinista ja muista erittäin puhtaista alumiinilaaduista erilliset tuotemarkkinat.
92. Kun tarkastellaan P0404-alumiinin kysyntää, voidaan todeta, että sitä käytetään raaka-aineena erittäin puhtaiden alumiiniseosten valmistuksessa, joilta edellytetään erityisiä mekaanisia ominaisuuksia (kuten keveys, kestävyys, murtolujuus jne.). Tällaisia seoksia käytetään avaruus- ja ilmailuteollisuudessa. Alumiinilitiumseoksia ja muita erittäin puhtaan alumiinin seoksia (kuten 2000- ja 7000-sarjan seokset) käytetään pääasiassa laipioihin, tiettyihin moottorinosiin ja lentokoneiden ja avaruusalusten ulkoisiin polttoainesäiliöihin. Markkinatutkimus osoitti P0404-alumiinin kysynnän olevan erittäin joustamatonta; fyysisten ja mekaanisten ominaisuuksiensa sekä hintaerojen vuoksi P0404-alumiini ei ole käytännössä korvattavissa ilmailu- ja avaruusteollisuuden loppusovelluksissa minkään muun puhtausasteen alumiinilla. Puhtaampi alumiini on kalliimpaa ja sopii käytettäväksi etenkin korkeamman lisäarvon sovelluksiin kuten elektroniikkaan, CD-levyihin, kondensaattoreihin. Alhaisemman puhtausasteen alumiini sisältää epäpuhtauksia, jotka tekevät siitä ilmailu- ja avaruusteollisuuden seoksiin soveltumatonta. Ilmailu- ja avaruusteollisuuden seoksia valmistavat P0404-alumiinin ostajat totesivat, että jos tuotteen suhteellisessa hinnassa tapahtuisi pieni mutta pysyvä 5–10 prosentin korotus, ne eivät pystyisi vaihtamaan sitä toiseen raaka-aineeseen, joko toiseen metalliin tai toiseen erittäin puhtaaseen alumiiniin. Komissio katsoo, että ilmailu- ja avaruusteollisuuden seosten tuotannossa (alumiinilitiumseos ja muut seokset) P0404-alumiini ei ole kysyntäpuolella korvattavissa. Se muodostaa muista alumiinin puhtausasteista ja muista metalleista erilliset tuotemarkkinat.
93. Sulautuman osapuolet ovat esittäneet, että alumiinituotannossa korvattavuus tarjontapuolella on yleensä varsin hyvä. Osapuolten mukaan mikä tahansa alumiinisulatto maailmassa voi ryhtyä valmistamaan P0404-alumiinia ja muita erittäin puhtaita alumiineja. Markkinatutkimus ei kuitenkaan vahvistanut tätä näkemystä. Se osoitti, että alhaisemman puhtausasteen alumiinia valmistavat sulatot eivät voi siirtyä nopeasti tuottamaan P0404-alumiinia päästäkseen kyseisen tuotteen vakiintuneiksi ja pitkäaikaisiksi toimittajiksi. Jotakin toista erittäin puhdasta alumiinilaatua nykyisin valmistavan sulaton muuntaminen vakiintuneeksi P0404-alumiinin pitkäaikaiseksi toimittajaksi voi kestää jopa kaksi vuotta. Työskentelytapojen muutosten lisäksi minimikannattavuustason saavuttaminen suurten P0404-määrien tuotannossa edellyttää pitkäkestoista ja jatkuvaa laadun hienosäätöä. Komissio on kysynyt sulatoilta, jotka eivät tällä hetkellä valmista P0404-alumiinia, onko todennäköistä, että ne siirtyisivät kyseisille markkinoille, jos

²¹ Tavallinen primaarialumiini (99,7 % tai P1020) on seos, joka sisältää 0,10 prosenttia rautaa ja 0,20 prosenttia piitä.

P0404-alumiinin hinnassa tapahtuu pieni mutta pysyvä korotus. Yksikään sulatto ei vastannut myöntävästi. Näin ollen P1020-alumiinia nykyisin valmistavia sulattoja ei voida pitää osana P0404-alumiinin markkinoita.

94. Jotakin toista erittäin puhdasta alumiinilaatua nykyisin valmistavat sulatot (riippumatta siitä, valmistavatko ne korkeamman vai alhaisemman puhtausasteen alumiinia kuin P0404) eivät myöskään siirtyisi P0404-valmistukseen kyseisen tuotteen hinnassa tapahtuvan pienen mutta pysyvän korotuksen perusteella. Vaikka tällaisilla sulatoilla on tekniset valmiudet P0404-valmistukseen, taloudellisia kannustimia siihen ei ole. P0404-tasoa puhtaamman alumiinin valmistaminen merkitsee korkeampia marginaaleja (tuottoa), joista olisi luovuttava siirryttäessä P0404-tuotantoon. Vaikka tuotannon muuntamiskustannukset eivät sinänsä olisi huomattavat – sillä tällaisilla sulatoilla on erittäin puhtaan alumiinin valmistamiseen tarvittava laitteisto (kärkisyöttimet ja tietokonevalvonta) – muuntamisen aiheuttamat käyttökustannukset ylittäisivät tulot, jotka on sopeutettu nykyisen tuoton mukaan, vaikka P0404-alumiinin hinta nousisi huomattavasti. CRU:n selvityksen mukaan tilanteessa, jossa sulatto päättäisi suunnata osan kapasiteetistaan erittäin puhtaan alumiinin valmistukseen, pääomakustannusvaatimukset vaihtelisivat huomattavasti sen mukaan, minkälaista teknologiaa ja laitteistoa sulatolla olisi jo käytössään. P0404-tuotantoon siirtyvän sulaton käyttökustannusten arvioidaan nousevan noin 53 dollaria tonnilta. Vaikka sulatolla olisi käytössään kärkisyötintekniikkaa ja tietokonevalvontalaitteistoja, muuntaminen aiheuttaisi myös muita ylimääräisiä pääomakustannuksia (kuten uuden putkiston asennus: 20–50 dollaria tonnilta ja muuntamisen aikana menetetyt voitot: 15 dollaria tonnilta). Näin ollen ylimääräisten käyttökustannusten ja P0404-alumiinin tuottojen perusteella tarkasteltuna siirtyminen P0404-tuotantoon olisi kannattamatonta, sillä muuntamisen aikaansaama lisätuotto olisi 24-49 dollaria tonnilta. Lisätuotto on siis pienempi kuin ylimääräiset käyttökustannukset, jotka ovat 53 dollaria tonnilta. Vaikka muiden puhtausasteiden alumiinia nykyisin valmistavat sulatot voisivat siirtyä tuottamaan P0404-alumiinia, siihen ei ole taloudellisia kannusteita, vaikka hinnat nousisivat huomattavasti. Sulatot kertoivat CRU:lle, että ne ovat tietoisesti päättäneet olla tuottamatta erittäin puhdasta alumiinia tekemänsä kustannus-hyötyanalyysin perusteella. Tästä syystä sulattoja ei ole viime vuosina muunnettu P0404-alumiinin tuotantoon. Komissio on tehnyt kyselyn erittäin puhdasta alumiinia (ei välttämättä P0404) nykyisin valmistavissa sulatoissa, jotka valmistavat kyseisiä tuotteita joko jatkuvasti ja suurina määriä tai pieniä määriä tai sivutuotteena. Vastauksissaan sulatot totesivat, että ne eivät siirtyisi nykyisestä tuotannostaan P0404-alumiinin valmistukseen pienen mutta pysyvän hinnannousun perusteella. Tehokkaamman tuotantoprosessin (esim. P0202-tuotanto) sivutuotteena P0404-alumiinia ajoittain valmistavat sulatot ovat todenneet, että ne eivät harkitse lisäävänsä tai rationalisoivansa P0404-tuotantoaan. Yksi mainituista syistä oli P0404:n melko vähäinen kysyntä verrattuna sen edellyttämiin suhteettomiin investointeihin rahoituksen, ajan, henkilöstön, työskentelytapojen ja korkeiden käyttökustannusten osalta. Yhdysvaltalaiset sulatot totesivat, että ne eivät pystyisi lyhyellä aikavälillä lisäämään P0404-tuotantoaan, jos hinnat nousisivat. Syynä tähän on Yhdysvaltojen nykyinen ympäristölainsäädäntö, joka ei kannusta tuotannon laajentamiseen²². Tästä syystä korkeamman puhtausasteen alumiini ei kuulu P0404-alumiinin markkinoille.

²² On todettava, että P0404-alumiinin erilaisen tuotantoprosessin vuoksi ympäristövahinkojen todennäköisyyden riski kasvaa (esim. kaasupäästöt ovat liian suuria jne.).

95. Edellä esitetyn perusteella komissio toteaa, että P0404-alumiini ei ole osa tavallisen alumiinin markkinoita eikä erittäin puhtaiden alumiinilaatujen yleismarkkinoita. Päätelmänä voidaan todeta, että P0404-alumiinin markkinat muodostavat omat ja erilliset merkitykselliset tuotemarkkinansa.

Merkitykselliset maantieteelliset markkinat

96. Kuten tavallinen primaarialumiini, myös erittäin puhdas alumiini on maailmanlaajuisen kaupan kohde. Koska P0404-alumiinin pääasiallisena loppukäyttäjänä on ilmailu- ja avaruusteollisuus, P0404-alumiinikauppaa käydään pääosin yhteisössä ja Pohjois-Amerikassa, jossa ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten valmistajat ja asiakaskunta sijaitsevat: maantieteelliset markkinat voivat siis olla maailmanmarkkinoita suppeammat. CRU raportoi, että erittäin puhtaan alumiinin (ei välttämättä P0404:n) markkinat ovat tavallisesti alueelliset, mutta riippuvat pitkälti kulutussuhdanteista ja alueellisesta tarjonnasta ja kysynnästä. CRU toteaa, että "toisinaan markkinat ovat alueidenväliset ja toisinaan globaalit". Se toteaa lisäksi, että erittäin puhtaan alumiinin kuluttajat suosivat perinteisesti kohtalaisen lähellä sijaitsevan sulaton toimituksia säästääkseen kuljetuskustannuksissa. Paikallisesta kysynnästä ja alueen senhetkisestä taloudellisesta tilanteesta riippuen kuluttajien voi olla pakko hankkia tuotetta tavanomaisen toiminta-alueensa ulkopuolisilta toimittajilta. Rahtikustannusten rajoittamiseksi erittäin puhtaan alumiinin ostajat ja myyjät tekevät myös metallin vaihtosopimuksia (eli kuluttajat voivat ostaa metallin australialaiselta myyjältä, mutta niille toimitetaan metallia, joka on tuotettu sulatossa lähellä yritysten tavallista toiminta-aluetta Yhdysvalloissa tai yhteisössä). Vaikka yritykset pyrkivätkin välttämään kuljetuksia pitkien etäisyyksien päähän, markkinatutkimus osoitti tuotteita myytävän eri puolille maailmaa. Näin ollen komissio katsoo, että P0404-alumiinin maantieteelliset markkinat ovat maailmanlaajuiset.

Kilpailullinen arvio

97. Komission tutkinnasta on otettu huomioon McCook Metals L.L.C:n (jäljempänä 'McCook') tekemä kantelu. McCook on entinen Reynoldsin tehdas, joka sijaitsee McCookissa Illinoisissa. Reynolds myi tehtaan vuonna 1998. Nykyisin McCook valmistaa alumiiniseoksia ilmailu- ja avaruusteollisuuden käyttöön. Tämän vuoksi McCook ostaa P0404-alumiinia, jota se käyttää alumiinilitiumseosten valmistukseen. McCook kilpailee tuotantoketjun loppupäässä ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla Alcoa ja vähemmässä määrin myös Century Aluminiumin kanssa (joka siirtyi jokin aika sitten Pechineyn omistukseen). Ennen sulautumista McCook hankki P0404-toimituksensa Reynoldsilta. McCook väittää, että toimenpiteen jälkeen sulautunut yksikkö sekä pystyy rajoittamaan että sen kannattaa rajoittaa tuotantoaan ja korottaa McCookille toimitettavan P0404-alumiinin hintoja. Näin se voi rajoittaa McCookin mahdollisuuksia kilpailla Alcoa kanssa ilmailu-, avaruus- ja puolustusteollisuuden alumiinilitiumlevyjen ja muiden erittäin puhtaiden alumiiniseosten markkinoilla tai jopa estää viedä McCookin kilpailumahdollisuudet kokonaan.
98. Jos Alcoa ostaa Reynoldsin - eli McCookin P0404-toimittajan - samalla kun se toimii itsekkin ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiinilitiumseosten markkinoilla, toimenpide johtaa vertikaaliseen integroitumiseen. Tästä syystä on arvioitava, voiko toimenpide aiheuttaa kilpailulle haitallisia vaikutuksia. Kun arvioidaan ehdotettua toimenpidettä suhteessa P0404-markkinoihin ja vertikaalisesti siihen liittyneisiin

ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiinilitiumseosten markkinoihin, on otettava huomioon kaksi kysymystä. On tarkasteltava, voiko sulautunut yritys tuotantoketjun alkupäässä P0404-markkinoilla hallitsemansa markkinavoiman ansiosta saada määräävän aseman tai vahvistaa sellaista P0404-alumiinin tarjonnan markkinoilla. On myös tarkasteltava, voiko sulautunut yritys tuotantoketjun loppupäässä ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiinilitiumseosten markkinoilla hallitsemansa markkinavoiman ansiosta sulkea merkittävän osan markkinoista kilpailevilta riippumattomilta alumiinilitiumseosten toimittajilta, kuten McCookilta.

99. Vaikka sulautuman molemmat osapuolet ja McCook ovat yhdysvaltalaisia yrityksiä ja niiden P0404-alumiinin ja ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiinilitiumseosten tuotanto tapahtuu Yhdysvalloissa, sulautuman vaikutukset P0404-markkinoihin ja näin ollen alumiinilitiumin ja muiden seosten valmistukseen ja toimituksiin kuuluvat komission tutkinta- ja täytäntöönpanovallan alaan. Sekä P0404-alumiini että ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseokset muodostavat maailmanlaajuiset markkinat, joista yhteisö on kiinteä osa. Kun tarkastellaan sulautuman vaikutuksia yhteisössä, on todettava, että monien jäsenvaltioiden puolustusministeriöt ja yksittäiset ilmailu- ja avaruusteollisuuden yritykset, konsortiot ja ohjelmat EU:ssa (Airbus ja sen kumppanit, Fokker Aerostrukturs, Eurofighter, European Space Agency ja sen Ariane V -ohjelma, SONACA jne.) ovat tehneet toimitussopimuksia McCookin tai Alcoan kanssa P0404-alumiinista valmistettavien alumiiniseosten tuottamiseksi. Koska toimenpide johtaa määräysvaltaan, kuten jäljempänä esitetään, ehdotetun sulautuman vaikutukset loppukäyttäjiin ja kuluttajiin yhteisössä ovat tuntuvia, ennakoitavissa olevia ja välittömiä.

Nykyinen kilpailutilanne P0404-markkinoilla

100. Komission tutkimukset ovat osoittaneet, että on vaikea laskea P0404-alumiinin kapasiteetti- ja tuotanto-osuuksia. Alan pääanalyytikko (CRU, James F. King) laskee markkinaosuudet tavallisen alumiinin sulattokapasiteetin perusteella ja pystyy myös esittämään arvioita erittäin puhtaiden alumiinilaatujen yhteenlasketusta tuotantokapasiteetista (kaikki puhtausasteet). Minkäänlaisia lukuja ei kuitenkaan ole saatavissa puhtausasteittain, esimerkiksi P0404-alumiinin osalta. Kun arvioidaan sulautuman osapuolten markkina-asemia P0404-alumiinin tuotannossa ja toimituksissa, on siis käytettävä likiarvoja.
101. Käytännössä vain harvat yritykset maailmassa myyvät jatkuvasti suuria eriä P0404-alumiinia ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiinilitiumseosten valmistajille. Aikaisempien tietojen perusteella vain kaksi yhdysvaltalaisesta yritystä, Reynolds ja Southwire, ovat toimittaneet P0404-alumiinia näille valmistajille. Nämä kaksi valmistajaa ovat ainoat yritykset, jotka vastasivat McCookin elokuussa ja lokakuussa 1999 julkistamiin P0404-tarjouskilpailuihin. Jos arvioiden lähtökohtana pidetään McCookille esitettyjä tarjouksia, Reynoldsilla on noin 50 prosentin osuus P0404-markkinoista, sillä ainoa kilpaileva yritys, joka halusi sitoutua pitkäaikaiseen P0404-alumiinin toimitussopimukseen, oli Southwire.
102. Ilmoituksen tekijät ovat kuitenkin nimenneet Reynoldsin lisäksi kahdeksan yritystä, jotka voisivat myydä P0404-alumiinia kolmansille: Southwire (USA), Ormet (USA), Noranda (USA), Dubal (Dubai), Comalco (Australia), Pechiney (Ranska), Asahan (Indonesia) ja Kaiser (jolla on 90 prosentin osakkuus Ghanassa sijaitsevassa Valcon sulatossa). Komissio ei voi pitää kaikkia näitä yrityksiä todellisina ja luotettavina P0404-alumiinin pitkäaikaistoimittajina jäljempänä esitetyistä syistä.

103. Kuten 101 kohdassa todettiin, McCook käynnisti kaksi maailmanlaajuista tarjouskilpailua (jäljempänä 'McCookin tarjouspyynnöt'), jotka koskivat pitkäaikaisia P0404-toimitussopimuksia. Vain Reynolds ja Southwire pystyivät tekemään hinta-arvion pitkäaikaisesta P0404-toimitussopimuksesta. Mikään muu yritys ei pystynyt tarjoamaan tai halunnut tarjota McCookin tarvitsemia toimituksia. Esimerkiksi Alcan totesi, että se ei pystyisi toimittamaan P0404-alumiinia, koska yritys käyttää itse koko tuotantonsa. Alouette (Hoogovensin ja VAW:n yhteisyritys) totesi myös, että sen tuotanto vastaa omaa käyttötarvetta. Bharat Aluminium (jonka Intian valtio omistaa) vastasi, että Yhdysvallat, jossa McCook sijaitsee, on sen vientisäteen ulkopuolella. Billiton totesi, että se tuottaa erittäin vähän P0404-alumiinia ja on sitoutunut myymään sen muualle. Comalco vastasi, ettei se pysty sitoutumaan pitkäaikaiseen toimitussopimukseen, vaikka se voisikin myydä P0404-alumiinia spot-kauppoina. Dubal vastasi tarjouspyyntöön kieltävästi kapasiteettirajoitustensa ja tuotevalikoimansa vuoksi. Metallien tukkukauppias Glencore ei esittänyt hinta-arvioita eivätkä muutkaan trading-kaupan harjoittajat, kuten Barclays Capital, Sumitomo tai Novarco. Kaiser totesi, että sen P0404-alumiinin valmistaa Ghanassa sijaitseva Valco, jonka tuotanto laivataan mieluummin yhteisöön (tuontietuusjärjestelyn perusteella). Noranda ilmaisi olevan kiinnostunut vain P0404-alumiinin spot-kaupoista. Ormet ei esittänyt hinta-arvioita. Pechiney World Trade USA totesi, ettei se valmista P0404-alumiinia lähivuosina. Myös Tomago (yhteisyrityksensä Gore Aluminiumin välityksellä) ja VAW ilmoittivat, etteivät ne valmista P0404-alumiinia. Osapuolet kiistivät tarjouspyynnön ja sen tulosten luotettavuuden. Osapuolten mukaan McCook esitti tarjouspyynnöt sen jälkeen kun McCook ja Reynolds olivat allekirjoittaneet uuden P0404-toimitussopimuksen ja tästä syystä kukaan tarjouspyynnön saanut toimittaja ei ottanut sitä vakavasti. Komissio ei ole yhtä mieltä osapuolten kanssa. Osapuolet olettavat, että tarjouspyynnön saaneet toimittajat olivat tietoisia Reynoldsin ja McCookin välisestä erillisestä toimitussopimuksesta. Komissiolle ei kuitenkaan ole missään vaiheessa esitetty todisteita tästä; ilmoituksen tekijä ei ole esittänyt niitä eikä niitä ole löytynyt markkinatutkimuksessa. Vaikka oletettaisiin, että tarjouspyynnön saaneet toimittajat olisivat tienneet McCookin ja Reynoldsin välisestä sopimuksesta, ne eivät olisi mitenkään voineet tietää, kattaisiko sopimus kaikki McCookin toimitustarpeet vai koskisiko McCookin tarjouspyyntö vain lisäeriä. Tätä tukee myös se, että useimmat näistä toimittajista vastasivat McCookin tarjouspyyntöön joko kieltäytymällä tarjouksesta tai vetoamalla siihen, etteivät ne pystyisi toimittamaan, tai esittämällä oman ehdotuksensa. McCookin ja Reynoldsin sopimuksen kestoksi oli asetettu kaksi vuotta, ja mahdollisuus päästä McCookin toimittajaksi sen jälkeen olisi rohkaissut jopa niitä tarjouspyynnön saaneita toimittajia, jotka olisivat tienneet kyseisestä sopimuksesta, esittämään McCookille hinta-arvion P0404-toimituksista. Näistä syistä komissio katsoo, että McCookin tarjouspyyntö voi olla tosiseikka, joka on otettava huomioon arvioitaessa keskittymän vaikutuksia erittäin puhtaan P0404-alumiinin markkinoihin.

104. Komissio on tutkimuksissaan varmistanut useimpien edellä mainittujen lausuntojen paikkansapitävyyden, mutta kaikki nykyiset P0404-toimittajat (Southwire ja Noranda) eivät vastanneet komission tietopyyntöihin.²³

²³ Kyseisillä yhtiöillä ei ole tytäryhtiöitä tai muita omaisuuseriä yhteisössä eikä komissio voi näin ollen soveltaa niihin sulautuma-asetuksen 11 artiklan 5 kohtaa, jossa yrityksille asetetaan lainmukainen velvollisuus vastata tietopyyntöihin. Tällaiset yhtiöt jäävät siis komission toimivallan ulkopuolelle.

105. Markkinatutkimuksessa kävi ilmi, että nykyisetkään harvat P0404-valmistajat eivät pysty tuottamaan ja toimittamaan P0404-alumiinia pitkäaikaisten sopimusten perusteella. Venäläisillä sulatoilla ja indonesialaisella valmistajalla Asahanilla ei ole taloudellisia kannustimia eikä teknistä kapasiteettia jatkuvaan P0404-tuotantoon. Sen lisäksi, että Alouette valmistaa erittäin puhdasta alumiinia vain yhtiön omaan käyttöön, se ei myöskään valmista P0404-puhtausasteen alumiinia. Ormet totesi, että se myy P0404-alumiinia, jos sitä sattuu olemaan saatavilla, mikä osoittaa, ettei se ole halukas sitoutumaan pitkäaikaiseen P0404-tuotantoon. Ormet ei aio laajentaa nykyistä P0404-tuotantoaan ja, kuten kolmannet totesivat, sillä on sopimussuhteita Alcoaan. Valco voi valmistaa erittäin puhdasta alumiinia P0610-puhtausasteelle asti. Billiton valmistaa vain pieniä määriä, jotka se on jo sitoutunut toimittamaan muualle.
106. Dubalilla on suurin erittäin puhtaan alumiinin tuotantokapasiteetti, mutta se valmistaa muita lisäarvoltaan korkeita erittäin puhtaita alumiinilaatuja. Dubal valmistaa P0202-alumiinia japanilaisen elektroniikkateollisuuden käyttöön (CD-levyt, kondensaattorit jne.), mutta se ei valmista P0404-alumiineja. Alcan ja Pechiney valmistavat P0404-alumiinia, joka käytetään kuitenkin yritysten sisällä. Ne eivät pysty sitoutumaan muihin P0404-alumiinin pitkäaikaistoimituksiin. Corus ei tuota P0404-puhtausasteen alumiinia.
107. Kaikki osapuolten nimeämät, nykyisin P0404-alumiinia tuottavat yritykset valmistavat sitä joko pieniä määriä tai sitä syntyy sivutuotteena. Mikään yrityksistä ei ilmoittanut voivansa tuottaa ja myydä P0404-alumiinia riittäviä määriä ja riittävällä luotettavuudella pystyäkseen toimimaan pitkäaikaisena toimittajana.
108. Southwire on ainoa valmistaja, joka pystyy nykyisin valmistamaan ja toimittamaan P0404-alumiinia. Southwire hankkii erittäin puhtaan alumiinioksidin Kaiserin Gramercyn jalostuslaitoksilta Yhdysvalloista. Gramercyn räjähdysen jälkeen Southwirella on kuitenkin ollut raaka-aineongelmia ja sen on löydettävä vaihtoehtoinen toimittaja erittäin puhtaalle alumiinioksidille. Näin siitä voi tulla alumiinitarpeensa osalta Alcosta riippuvainen.
109. Osapuolet toteavat, että muut sulatot ovat aikaisemmin toimittaneet niille P0404-alumiinia (erityisesti edellisissä kohdissa mainitut kahdeksan yhtiötä). Reynolds on hankkinut spot-kaupasta P0404-alumiinia McCookin toimituksia varten, jos sillä on ollut tilapäisiä toimitusongelmia. Tästä syystä osapuolet väittävät, että niiden sulautuminen ei johda määräävän aseman syntymiseen eikä McCookin toiminta esty keskittymisen tuloksena, sillä samat yhtiöt voivat kattaa sen toimitusvaatimukset.
110. Komissio katsoo, että sulautuman osapuolten ostot spot-markkinoilta eivät voi korvata pitkäaikaisia toimitussuhteita sellaisen valmistajan näkökulmasta, joka kilpailee ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten tilauksista. Sulautuman osapuolet ovat ostaneet satunnaisesti pieniä määriä P0404-alumiinia seuraavista syistä: tasoittaakseen tilapäisen epäsuhtan oman P0404-tuotantonsa sekä sisäisten tarpeidensa ja sopimussitoumustensa välillä; saadakseen liikevoittoa tai säästääkseen rahtikuluissa.²⁴ Sitä vastoin yrityksellä, joka kilpailee ilmailu- ja avaruusteollisuuden

²⁴ Sulatto voi esimerkiksi saada tilauksen lähellään sijaitsevalta asiakkaalta. Koska sulatto maksaa rahtauskulut, sen kannattaa tällöin myydä P0404-alumiininsa kyseiselle asiakkaalle ja ostaa P0404-alumiinia sulatosta, joka sijaitsee lähempänä sen toista asiakasta. Reynolds on toimittanut McCookille P0404-alumiinia, joka on valmistettu Southwiren sulatossa Kentuckyssa.

alumiiniseosten markkinoilla tuotantoketjun loppupäässä, ei ole varaa maksaa korkeampia spot-hintoja eikä se pysty hankkimaan P0404-toimituksiaan pienissä erissä epäsäännölliseltä pohjalta eri toimittajilta. Esimerkiksi spot-markkinoilta hankittavassa, eri sulattojen valmistamassa alumiinissa esiintyvät laatuerot sekä spot-ostoihin liittyvä toimitusten epävarmuus voisi vahingoittaa tällaisen yrityksen asemaa ilmailu- ja avaruusteollisuuden alihankkijana.

111. Komissio ei katso todellisiksi kilpailijoiksi P0404-markkinoilla sellaisia sulattoja, jotka valmistavat pieniä määriä P0404-alumiinia tavallisen alumiinituotantonsa sivutuotteena. Tällaiset sulatot eivät voi taata vakaita, pitkäaikaisia ja riittävän suuria P0404-toimituksia ilman huomattavia investointeja. Kyseiset sulatot eivät voisi jatkuvasti tuottaa suuria määriä P0404-alumiinia. Tämä johtuu siitä, että sivutuotteita valmistetaan yleensä kiinteässä suhteessa sulatossa tuotettuun primaarialumiiniin nähden. Sivutuotteena valmistetun P0404-alumiinin määrää voidaan lisätä vain lisäämällä muiden sellaisten alumiinin puhtausasteiden tuotantoa, joiden sivutuote se on. Edes P0404-hintojen nousu ei takaisi tällaisten sulattojen kokonaistuotannon kasvua, koska P0404-alumiini muodostaisi liian pienen osuuden sulatoissa tuotetusta alumiinista (yleensä alle 5 prosenttia). Koska kaikkien alumiinin puhtausasteiden kysyntä ei ole yhtä suurta, ei olisi taloudellisesti kannattavaa lisätä muiden alumiinilaatujen tuotantoa, jotta saataisiin tuotettua lisää P0404-alumiinia.
112. Jos sulautunut yksikkö korottaisi hintoja tai kieltäytyisi myymästä McCookille, todennäköisin kilpailijoiden vastatoimi olisi lähtöisin Southwirelta. Southwire oli Reynoldsin ohella ainoa yritys, joka vastasi tarjouksella McCookin tarjouspyyntöön pitkäaikaisesta P0404-toimitussopimuksesta. Jos hinnat nousisivat kilpailukykyiset hinnat ylittävälle tasolle tai jos sulautunut yritys kieltäytyisi toimittamasta McCookille, Southwire korottaisi todennäköisesti hintansa samalle tasolle, koska vaihtoehtoisia kilpailevia toimittajia ei ole. Lisäksi on kyseenalaista, mitkä olisivat Southwiren kannusteet tehdä pitkäaikainen toimitussopimus McCookin kanssa. Koska Alcoa on tällä hetkellä Southwiren tärkein alumiinioksiditoimittaja, Southwire ei ehkä haluaisi vaikeuttaa toimitussuhteitaan Alcoan kanssa toimittamalla P0404-alumiinia McCookille, joka on Alcoan kilpailija ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseoksissa.
113. Edellä esitetyn perusteella Reynolds ja Southwire ovat ainoat todelliset kilpailijat, jotka pystyvät valmistamaan ja toimittamaan jatkuvasti suuria P0404-alumiinimääriä pitkäaikaisten toimitussopimusten mukaisesti.

Mahdollinen kilpailu ja markkinoille pääsyn esteet

114. Osapuolet ovat esittäneet, että monia alumiinivalmistajia voidaan pitää mahdollisina P0404-toimittajina, jos hinnat nousevat kilpailukykyisten hinnat ylittävälle tasolle. Markkinatutkimus on kuitenkin osoittanut, että markkinoille pääsyn esteet tekevät P0404-markkinoille tulosta erittäin epätodennäköistä. Tämä pitää paikkansa sekä sellaisten sulattojen osalta, jotka valmistavat nykyisin muiden puhtausasteiden alumiinia (tai pieniä määriä P0404-alumiinia), että sellaisten sulattojen osalta, jotka eivät nykyisin valmista P0404-alumiinia eivätkä muitakaan erittäin puhtaita alumiinilaatuja.
115. Komissio on arvioinut etenkin niiden sulattojen markkinoillepääsyn mahdollisuuksia, jotka joko valmistavat P0404-alumiinia omaan käyttöönsä tai valmistavat muiden puhtausasteiden laatuja. Arvioinnin perusteella komissio katsoo,

että yksikään näistä sulatoista ei harkitse valmistavansa ja toimittavansa jatkuvasti suuria määriä P0404-alumiinia kolmansille. Dubal ilmoitti komissiolle, että se voisi harkita siirtymistä P0404-alumiinin valmistukseen ja kolmansille suuntautuvan P0404-myyntin lisäämistä, jos hinnat nousisivat 6–7 prosenttia. Billiton, joka ei nykyisin valmista P0404-alumiinia, ilmoitti, että se voisi helposti valmistaa ja myydä P0404-alumiinia ilman lisäinvestointeja. Billiton totesi kuitenkin, että se vaihtaisi vain pienen osan alumiinituotannostaan P0404-tuotantoon, jos tuotteen hinta nousisi selvästi yli 5 prosenttia. Sivutuotteena valmistamiaan pieniä eriä spot-markkinoilla myyvä Ormet totesi, ettei se harkitse P0404-alumiinin myyntin lisäämistä kolmansille, vaikka suhteelliset hinnat nousisivat kuinka paljon. Kaiserin Ghanassa sijaitseva Valcon sulatto ilmoitti, että hintojen pitäisi nousta riittävän paljon, jotta sillä voitaisiin kattaa etuusjärjestely, josta se nauttii tuodessaan yhteisöön P0404-alumiinia (yhteinen tullietuusjärjestelmä). Tällöin hintojen suhteellisen nousun pitäisi olla lähellä 9 prosenttia. Alcan ilmoitti komissiolle, että se valmistaa P0404-alumiinia, vaikka ei myykään sitä tällä hetkellä muille yrityksille. Alcan esitti, että noin 1,3 prosentin korotus P0404-hinnassa voisi kannustaa sen aloittamaan P0404-tuotannon myytäväksi kolmansille. Syynä tähän on se, että Alcan on ottamassa uutta sulattoa käyttöön Almassa Quebecissä. Sillä voi siis olla käytettävissään suurempia määriä erittäin puhdasta alumiinia vuonna 2001.

116. Komissio ei katso, että edellä mainitut alumiinivalmistajat olisivat uskottava uhka sulautuneen yrityksen asemalle P0404-markkinoilla. Alcania lukuun ottamatta muut valmistajat saattaisivat alkaa valmistaa ja toimittaa P0404-alumiinia vain siinä tapauksessa, että hinnat nousisivat yli 5 prosenttia. P0404-alumiinin kaltaisilla hyödykemarkkinoilla, joilla kaksi suurinta toimittajaa voi vaikuttaa markkinahintoihin tuotantopäätöksillään, yli 5 prosentin hinnankorotusta voitaisiin pitää jo kilpailukykyisen hintatason ylittävänä. Ehdotettu keskittymä herättää kysymyksiä myös vertikaalisella tasolla, sillä sulautuneella yrityksellä on toimintaa sekä tuotantoketjun alkupäässä P0404-markkinoilla sekä loppupäässä ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla. Kilpailijoiden tulo P0404-markkinoille tällaisessa tilanteessa, jossa hinnankorotus johtaa kilpailukykyiset hinnat ylittäviin hintoihin, ei aiheuta seuraamuksia sulautuneen yrityksen hinnoitteluun tai tuotantopäätöksiin. Toisin kuin perinteisessä horisontaalisen päällekkäisyyden tapauksessa, osapuolet eivät pelkäisi menettävänsä McCookia asiakkaana, jos hinnat nousevat kilpailukykyiset hinnat ylittävälle tasolle tai jos ne kieltäytyvät myymästä tuotetta. Osapuolille sopisi päin vastoin paremmin, että McCook maksaisi korkeammat hinnat mahdollisille kilpailijoille tai kärsisi P0404-toimitusten puutteista. Kummassakin tapauksessa tämä heikentäisi McCookin kilpailukykyä jakeluketjun loppupäässä alumiiniseosten markkinoilla. Markkinahinta on sulautuman jälkeen kilpailukykyiset hinnat ylittävällä tasolla verrattuna hintoihin ennen sulautumista.

117. Alcan tarvitsisi vain 1,3 prosentin hinnannousun harkitakseen P0404-alumiinin tuottamista myytäväksi kolmansille. Komissio ei kuitenkaan pidä Alcania aidosti mahdollisena markkinoilletulijana. Alcanin suunnitelmat integroitua vertikaalisesti tuotantoketjun loppupäässä ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla perustuvat siihen, että se pyrkii lisäämään markkinaosuuttaan markkinoiden nykyisten toimijoiden kuten Alcan ja McCookin kustannuksella. Tästä syystä on erittäin epätodennäköistä, että Alcan tekisi pitkäaikaista toimitussopimusta McCookin kanssa.

118. Toinen sulatoryhmä, jota voidaan pitää mahdollisena kilpailijana, koostuu tavallisen puhtausasteen alumiinia valmistavista sulatoista. Tällaiset sulatot eivät voi alkaa valmistaa nopeasti P0404-alumiinia pysyvästi suuria määriä. Taloudellisia kannustimia tarkasteltaessa P0404-hintojen pitäisi nousta selvästi yli 10 prosenttia, jotta ne tasapainottaisivat investoinnit, joita tarvitaan sulaton saattamiseksi sellaiseen tilaan, että se voi aloittaa P0404-tuotannon. Tämä johtuu siitä, että nykyaikaisimmankin sulaton erittäin puhtaan alumiinin tuotto on ensimmäisenä tuotannonmuuntovuotena vain 40–75 prosenttia. Kuten edellä on mainittu, mahdollisen markkinoilletulijan P0404-tuotannosta saamat lisätuotot eivät kata P0404-tuotannon aiheuttamia minimikäyttökustannuksia. Käyttökustannusrasitteen lisäksi työskentelytapojen ja henkilöstön koulutuksen osalta tarvittavaa panostusta voidaan pitää epäkannustavina. Osapuolet ovat esittäneet, että sulaton muuntamiseen P0404-tuotantoon tarvitaan vain vähän tuotantoprosessin hienosäätöä (kuten katodien poistaminen altaasta aikaisemmin, jotta niiden rautainen ydin ei joudu kosketukseen sulan kanssa, altaaseen ei lisätä lattialta lakaistuja alumiinihiukkasia kuten tavallisen alumiini tuotannossa ja muita vastaavia toimenpiteitä). Komission kyselyyn vastanneet alumiiniinvalmistajat ovat kuitenkin todenneet, että tarvittavat investoinnit ovat suurempia sekä rahoituksen että uusien työskentelytapojen osalta. Useimmat mahdolliset toimittajat pitivät aineettomia investointeja henkilöstön uudelleen koulutukseen ja työskentelytapojen ja -menetelmien uudelleenorganisointiin suurimpana markkinoilletulon esteenä tai siihen kannustamattomana tekijänä.
119. Alcoa on tehnyt käytännön kokeen Eastalcon sulatossaan Marylandissa Yhdysvalloissa. Vaikka sulatto ei ole tuottanut P0404-alumiinia viime vuosina, se pystyi muuntamaan kolme tavallisen alumiinin valmistukseen käytettävää allasta P0404-tuotantoon kahdessa kuukaudessa. Osapuolet ovat vedonneet tähän esimerkkiin kuvauksena siitä, kuinka helppoa ja nopeaa sulatto on muuntaa P0404-tuotantoon sopivaksi. Komissio ei kuitenkaan voi katsoa, että Eastalcon esimerkki kuvastaisi liiketoiminnan arkea. Kyseissä sulatossa on aikaisemmin valmistettu P0404-alumiinia. Tämä on helpottanut muuntamista huomattavasti, koska sulaton käytössä oli jo ennalta tarvittavat laitteistot, työskentelymenetelmät ja ennen kaikkea kokemusta tuotannosta. Sulatto valmisti P0404-alumiinia vain kolmessa altaassa tehtaassa yhteensä yli sadasta altaasta. Kyseiseltä sulatolta kuluisi paljon kauemmin kuin kaksi kuukautta - puhumattakaan sulatosta, joka ei ole aikaisemmin valmistanut P0404-alumiinia - valmistaa suurempia määriä P0404-alumiinia kuin kolmesta muunnetusta altaasta saadaan. Lisäksi se seikka, että sulatto tuottaa pieniä määriä P0404-alumiinia muutamissa altaissa, ei vastaa sitä, että siitä tulisi pysyvästi suurten P0404-määrien toimittaja. Kuten edellä on selitetty, tuotantoketjun loppupäässä ilmaliu- ja lentokoneteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla toimivien yritysten kaltaiset ostajat eivät voi pitää luotettavana toimituslähteenä vähäistä tai kokeiluluonteista tuotantoa spot-markkinoiden myyntiin.
120. Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että mahdolliset kilpailunäkymät P0404-markkinoilla ovat heikot eikä kilpailu voi rajoittaa sulautuvan yksikön näillä markkinoilla saamaa markkinavoimaa.

Ylimääräinen tuotantokapasiteetti

121. Sulautuman osapuolet voivat estää pääsyn P0404-markkinoille mahdollisuudet ylimääräisen tuotantokapasiteettinsa avulla. CRU on arvioinut sellaisten maailmanlaajuisten yritysten ylimääräistä kaikkien alumiinilaatujen

tuotantokapasiteettia, jotka voivat valmistaa erittäin puhdasta alumiinia (kaikki puhtausasteet). Sulautuneella yksiköllä on 44,6 prosenttia tästä kapasiteetista, Alcanilla 17,1 prosenttia, Asahanilla 11,3 prosenttia ja Kaiserilla 10,8 prosenttia. Muilla yhtiöillä on 0,1–4,5 prosenttia ylimääräisestä kapasiteetista. Sulautuneen yksikön kilpailijoiden suhteettoman pieni osuus ylimääräisestä kapasiteetista heijastaa niiden suhteellista kyvyttömyyttä lisätä tuotantoaan tilanteessa, jossa P0404-hinta nousee kilpailukykyiset hinnat ylittävälle tasolle. Tämä myös tukee näkemystä, jonka mukaan osapuolet voivat käyttää tätä ylimääräistä kapasiteettia strategisena markkinoillepääsyn esteenä. Osapuolet voivat uskottavasti uhata lisäävänsä tuotantoaan ja tehdä näin markkinoilletulosta kannattamatonta.

Muut markkinoillepääsyn esteet

122. Sulautunut yksikkö voi käyttää määräysvaltaansa alumiinioksidin toimittajana estääkseen markkinoillepääsyn tai haitatakseen sulattojen kilpailua P0404-markkinoilla. Sulattoaluminamarkkinoiden analyysissä ilmeni, että sulautunut yksikkö saa määrävän aseman kolmansille myytävän alumiinioksidin valmistajana ja toimittajana. Koska alumiinioksidi on sulaton tärkein raaka-aine, määräysvalta tällä alalla voi ehkäistä P0404-markkinoille tuloa pohtivaa valmistajaa toteuttamasta aiettaan. Dubal on tyypillinen esimerkki tästä tilanteesta. Dubalin alumiinioksiditarpeesta 90 prosenttia riippuu Alcoan toimituksista. Dubal on todennut, että jos P0404-hinta nousee yli 12 prosenttia, se harkitsee siirtymistä sen tuotantoon. Tällöin se käyttäisi kuitenkin mieluiten Alcoaa markkinoimaan tuotetta Yhdysvaltoihin. Tämä lausunto kuvaa todennäköisesti Dubalin haluttomuutta toimittaa P0404-alumiinia Alcoan kilpailijoille ilmaisu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla.
123. Osapuolet ovat myös esittäneet, että P0404-alumiinin ostaja voi kyseisen laadun ostamisen sijaa sekoittaa korkeamman ja alhaisemman puhtausasteen alumiinia (esim. P0303 ja P1020) saadakseen P0404-alumiinia. Vaikka tämä onkin teknisesti mahdollista, komissio ei pidä sitä taloudellisesti kannattavana vaihtoehtona. Sekoittamisesta aiheutuisi kustannusrasite sen tekijälle, koska P0303-alumiinia on sekoitettava suhteessa enemmän kuin P1020-alumiinia, jotta saavutetaan puhtausaste P0404 (16 osaa P0303-alumiinia ja yksi osa P1020-alumiinia).²⁵ Tämä lisää kustannuksia noin 2–3 prosenttia. Eri puhtausasteisten metallien sekoittaminen lisää myös logistiikkakustannuksia (ylimääräisiä kuljetus-, käsittely- ja varastointikustannuksia) ja käyttökustannuksia (metallin sulattamiseen ja sekoittamiseen tarvitaan enemmän energiaa ja työvoimaa). Suurimpana ongelmana on lisäksi se, että sekoittaminen voi heikentää ilmaisu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten valmistajan kilpailukykyä luotettavana toimittajana. Tämä johtuu siitä, että kyseisten alumiiniseosten valmistajien on käytettävä eri raaka-ainelähteitä, mikä voi vaikeuttaa yrityksen akkreditointia ja asemaa ilmaisu- ja avaruusteollisuuden asiakkaiden piirissä. Vaikka tavanomaisia tuotantoketjun loppupään tuotteita (kuten juomatölkkejä tai litografisia levyjä) valmistavat

²⁵ P1020-alumiini sisältää enemmän piitä kuin rautaa, joten jos P0303- ja P1020-alumiinia sekoitetaan siten, että seos sisältää alle 0,04 prosenttia piitä, se sisältää myös alle 0,04 prosenttia rautaa. Vähintään P0404-asteen alumiinin valmistamiseksi tarvittava P0303:n ja P1020:n suhde voidaan laskea seuraavalla kaavalla: oletetaan, että ostetaan 1 naula (453,6 g) P1020-alumiinia ja x naukaa P0303-alumiinia. Seos, jossa on 0,04 prosenttia piitä, saadaan tuloksena yhtälöstä x : $[0,04 = (0,2 * 1 + 0,03 * x) / (1 + x)]^*$. $x = 16$ on yhtälön ratkaisu.

alumiinivalssaamot voivat käyttää sekoitustekniikka, tätä ei voida pitää asianmukaisena vaihtoehtona ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten valmistajille. Ilma-aluksissa käytettyjen raaka-aineiden alkuperälle ja laadulle asetettujen vaatimusten vuoksi sekoittaminen ei ole todellinen vaihtoehto.

Määräävän aseman syntyminen P0404-markkinoille

124. Edeltävän analyysin perusteella komissio katsoo, että ehdotettu keskittymä muuttaa nykyisestä kahdesta P0404-toimittajasta toisen eli Reynoldsin tuotantolosuhteita. Sulautuman seurauksena syntyvä uusi yksikkö voi toimia kilpailijastaan Southwiresta tai asiakkaastaan McCookista riippumattomana ja korottaa P0404-hintoja tai kieltäytyä myymästä tuotetta. Kummassakin tapauksessa P0404-hinta nousee kilpailukykyiset hinnat ylittävälle tasolle. Jos sulautunut yksikkö korottaa P0404-hintoja, Southwire (joka on riippuvainen sulautuneen yksikön alumiinioksiditoimituksista) ei ryhdy aggressiiviseen hintakilpailuun sulautuneen yksikön kanssa, vaan todennäköisemmin seuraa sitä korottamalla hintoja. Jos sulautunut yksikkö kieltäytyy myymästä tuotetta, Southwire voi laskuttaa kilpailukykyiset hinnat ylittäviä hintoja. Näin ollen riippumatta siitä, toimiiko sulautunut yksikkö markkinoilla, se saa määräysvallan P0404-alumiinin toimitusolosuhteisiin. Tästä syystä komissio katsoo, että keskittymän osapuolille muodostuu määräävä asema, jonka seurauksena tehokas kilpailu näillä markkinoilla vaikeutuu merkittävästi.

Vertikaaliset vaikutukset ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla

125. P0404-markkinoilla syntyvästä määräävästä asemasta tulee merkityksellinen kun otetaan huomioon se, että Alcoa kilpailee McCookin kanssa tuotantoketjun loppupäässä ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla. Alcoa ja McCook ovat Yhdysvaltojen puolustusministeriön alihankkijoita ja ilmailu- ja avaruusteollisuuden yritysten tärkeimpiä toimittajia. Sulautumiseen perustuva vertikaalinen integroituminen auttaa Alcoa-Reynoldsia korottamaan McCookin kustannuksia tai ajamaan sen pois näiden alumiiniseosten markkinoilta ja perimään monopolihintoja tuotantoketjun loppupäässä ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla.

126. Ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinat ovat tarjouskilpailumarkkinat. Tarjouskilpailuja järjestetään joko valtioiden tai yksityisten yritysten kanssa tehtäviä sopimuksia varten. Aikaisemmin McCook on menestynyt tarjoustekijänä, koska se on luotettava ja sen Reynoldsilta saamat toimitukset ovat hinnaltaan kilpailukykyisiä. Sulautumisen jälkeen uusi yksikkö pystyy korottamaan McCookin raaka-ainekustannuksia ja näin ollen sen valmistamien ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten hintoja. Tämä johtaa lopulta yleiseen hintatason nousuun ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla. Vaikka oletettaisiin McCookin saavan P0404-alumiinin käsittelemisestä kyseiseksi alumiiniseoksiksi niin paljon lisäarvoa, että McCook voisi hyväksyä kilpailukykyiset hinnat ylittävän P0404-alumiinin hinnan ja silti säilyttää kilpailukykyensä tarjouskilpailussa, ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten ostajien olisi maksettava korkeampia hintoja. Jos sulautunut yksikkö vaihtoehtoisesti päättää, ettei se toimita McCookille P0404-alumiinia, McCookin on ehkä poistuttava kyseisiltä markkinoilta, jolloin sulautunut yksikkö jäisi ainoaksi toimittajaksi tuotantoketjun loppupään ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla ja voisi periä

monopolihintoja. Tässä tapauksessa ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten ostajat olisivat myös huonommassa tilanteessa, koska niiden olisi maksettava korkeampia (monopoli)hintoja.

127. Osapuolet voivat väittää, että jos ne poistaisivat McCookin tuotantoketjun loppupäästä ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilta, kyseisten alumiiniseosten korkeammat tai monopolihinnat kannustaisivat uusia yrittäjiä tulemaan markkinoille. Alumiiniseosten korkeammat hinnat eivät kuitenkaan todennäköisesti edistä markkinoilletuloa pääasiassa merkittävien markkinoillepääsyn esteiden vuoksi. Suurin este uusille tulokkaille on P0404-toimitusten rajallisuus, mikä on seurausta määräävän aseman muodostumisesta P0404-markkinoille. Vaikka oletettaisiin, että mahdollisia markkinoilletulijoita ovat alumiinivalmistajat, jotka voivat integroitua tuotantoketjussa taaksepäin ja valmistaa tarvitsemansa P0404-alumiinin itse, ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla on suuria teknologisia esteitä, jotka tekevät markkinoilletulosta melko epätodennäköistä. Melko tyypillisesti jopa Alcoan (vakiintunut ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten valmistaja) oli hankittava teknistä apua Lockheed Martinin kaltaisilta lentokonevalmistajilta teknisten ongelmien ratkaisemiseksi. Muut mahdolliset markkinoilletulijat, joilla ei ole käytettävissään Alcoan resursseja ja kokemusta, tarvitsisivat huomattavasti enemmän apua voidakseen toimia ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla.

128. Sulautunut yksikkö voi P0404-markkinoiden määräävän asemansa avulla joko rajoittaa P0404-toimituksia tai korottaa kilpailijoiden kustannuksia ja hintoja tuotantoketjun loppupäässä ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla. Kummassakin tapauksessa sulautunut yritys pystyy estämään kilpailijoidensa toiminnan tuotantoketjun loppupään markkinoilla ja hankkimaan tärkeimmän toimittajan aseman ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla. Kilpailijoiden poistamiseen markkinoilta johtava vertikaalinen integroituminen hyödyttää sulautuvaa integroitua yritystä ja vahingoittaa McCookia, joka ei ole integroitunut. Vaikka tuotantoteho ehkä säilyy, kuluttajien taloudelliset edut ja hyvinvointi vaarantuvat.

Päätelmät

129. Edeltävän analyysin perusteella komissio katsoo, että ehdotettu keskittymä johtaa osapuoltensa määräävän aseman syntymiseen P0404-markkinoilla. Lisäksi Reynoldsin poistaminen P0404-markkinoilta ja Southwiren nousu määräysvallassa olevaksi toimittajaksi johtaa siihen, että tuotantoketjun loppupäässä ilmailu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinat suljetaan McCookin kaltaisilta kilpailijoilta.

IV. ILMOITUKSEN TEKIJÖIDEN EHDOTTAMAT SITOUKSET

130. Ilmoituksen tekijät ehdottivat 20 ja 29 päivänä maaliskuuta 2000 sitoumuksia, joilla voitaisiin poistaa 9 päivänä maaliskuuta 2000 esitetystä komission väitetiedoksiannossa osoitetut kilpailuongelmat. Osapuolet keskustelivat komission virkamiesten kanssa markkinatestin tekemisen jälkeen. Keskustelujen perusteella sitoumuksia tarkistettiin ja uudet sitoumukset toimitettiin komissiolle 12 päivänä huhtikuuta 2000. Sitoumusten tarkoituksena on ratkaista kilpailuongelmat selvällä tavalla ilman, että on turvaututtava jatkoanalyysiin. Näin ollen jäsenvaltioiden kuuleminen on tapahtunut varsin lyhyessä ajassa. Tällaisessa tilanteessa komissio

katsoo, että ilmoituksen tekijät ovat täyttäneet komission asetuksen 447/98 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen velvollisuuksiensa²⁶. Sitoumuksia on arvioitu jäljempänä samassa järjestyksessä kuin edellä esitettyssä arvio-osassa. Ehdotetut sitoumukset on liitetty tähän päätökseen ja ne muodostavat kiinteän osan siitä.

A. SULATTOALUMINA

131. Alcoa ehdottaa, että se myy [...] kuluessa tämän päätöksen päivämäärästä Reynoldsin 56 prosentin osuuden australialaisesta Darling Rangen Worsleyn jalostuslaitoksesta. Alcoa ehdottaa, että se myy [...] kuluessa tämän päätöksen päivämäärästä Reynoldsin 50 prosentin osakkuuden Saksassa sijaitsevasta Staden jalostuslaitoksesta. Jos komissio ei ole hyväksynyt sopivaa ostajaa näiden kahden määräajan kuluessa, Alcoa antaa peruuttamattoman valtuutuksen toimitsijamiehelle kyseisen myyntitoimenpiteen toteuttamiseen. Tähän annetaan [...] lisäaikaa. Worsleyn tuotantokapasiteettia ollaan parhaillaan laajentamassa [...] miljoonalla tonnilla, mikä antaa Reynoldsille oikeuden [...] miljoonaa tonnia sulattoalumiinaa. Lisäksi 50 prosentin osuus Staden jalostuslaitoksista merkitsee vielä [...] tonnia sulattolumiinan tuotannosta. Näin ollen ehdotettujen luovutusten määrä on [...] miljoonaa tonnia sulattoalumiinaa. Reynolds myy myyntimarkkinoilla [...] miljoonaa tonnia sulattoalumiinaa vuonna 2000.

Arvio

132. Ehdotetut sitoumukset, joilla poistetaan päällekkäisyydet matalakustannuksisten alumiinioksidijalostuslaitosten osalta, ovat selvästi riittävät poistamaan kilpailuongelmat sulattoalumiinan myyntimarkkinoilta. Luovutettu kapasiteetti ylittää selvästi Reynoldsin nykyisin myyntimarkkinoilla myymän sulattoalumiinan määrän. Luopumalla Reynoldsin osuudesta Worsleyssa Alcoa myy jalostuslaitoksen, jolla on maailman alhaisimmat käyttökustannukset, erittäin hyvät laajentumismahdollisuudet ainakin 400 000 tonniin tai jopa 900 000 tonniin ja joka sijaitsee erittäin alhaisen maariskin alueella. Kaiken kaikkiaan ehdotetut kaksi sitoumusta voivat palauttaa kilpailun sulautumista edeltävälle tasolle.

B. Kauppalaatuinen alumiinihydroksidi

133. Komission esittämien kilpailuongelmien poistamiseksi ilmoituksen tekijät antoivat 3 päivänä maaliskuuta 2000 sitoumuksen myydä Reynoldsin osuus (50 prosenttia) Aluminium Oxid Stade GmbH -yhtiöstä. Tehtaan toinen omistaja on saksalainen VAW, jolla on etuosto-oikeus Reynoldsin osuuteen Stadesta.
134. Alcoa luovuttaa Reynoldsin osuuden Stadessa sekä Staden jalostuslaitosten Newcolle tekemän sopimuksen tuotannosta korvausta vastaan. Newco on perustettu omaisuudenhoidoyhtiöksi. Alcoa myy 55 prosentin osuutensa Newcosta riippumattomalle kolmannelle yritykselle, jonka komissio on hyväksynyt. Alcoa myy kyseiselle kolmannelle myös Reynoldsin Euroopan alumiinihydroksiditoiminnot, mukaan luettuina kaikki asiakasluettelot ja sopimukset sekä kaikki oikeudet tällaisen toiminnan harjoittamiseen nykymuodossaan. Ostajalla on oikeus toimittaa riittävä määrä bauksiittia Staden jalostuslaitoksille, jotta tämä voi valmistaa sille korvausta vastaan noin [...] tonnia kauppalaatuista alumiinihydroksidia vuodessa.

²⁶ EYVL L 61, 2.3.1998, s. 1.

135. Alcoa on sitoutunut tekemään bauksiitin toimitussopimuksen Reynoldsin osakkuuden Stadessa ostavan yrityksen kanssa. Bauksiitin toimitussopimus kattaa kaiken ostajien tarvitseman bauksiitin sopimusvalmistusta varten Staden jalostuslaitoksilla. Hinta on sama kuin Alcoan nykyisessä sopimuksessa Compagnie de Bauxite de Guinée kanssa. Näin ostajat saavat bauksiittia samaan hintaan kuin Reynoldsin nykyisin Staden jalostuslaitoksia varten, eikä ostajien tarvitse suostua "take or pay" -ehtoihin.
136. Sitoumukset poistavat todetut päällekkäisyydet ja kohdistuvat niihin ongelma-kohtiin, joita kolmannet ovat esittäneet komission tutkiessa asiaa.

C. Erittäin puhdas P0404-alumiini

137. Alcoa myy komission hyväksymälle ostajalle 25 prosentin osakkuuden Longview'n Washingtonin sulatosta. Luovutuksen seurauksena Alcoa ja ostaja toimivat Longview'ssä kustannukset ja tuotannon jakavana yhtiöimättömänä yhteisyrityksenä. Yhteisyrityksen kumpikin osapuoli markkinoi erikseen ja toisesta riippumatta oman osuutensa alumiinituotannosta. Alcoa myöntää ostajalle lisäksi etuoikeuden ottaa P0404-alumiinina osuutensa Longview'n alumiinituotannosta. Alcoa luovuttaa ostajalle Reynoldsin sopimukset, jotka koskevat McCook Metals LLC:lle toimitettavia P1020/A7E-, P1015A-, P0610A-, P0506A- ja P0404B-laatuista seostamattomien alumiiniharkkoja.

Arvio

138. Longview'n sulatto on Reynoldsin P0404-sulatto. Siellä valmistetaan nykyisin pääosa Reynoldsin P0404-tuotannosta McCookille toimitettavaksi. Tätä sitoumusta voidaan pitää riittävänä poistamaan kilpailuongelmat, joita on todettu esiintyvän erittäin puhtaan P0404-alumiinin markkinoilla. Luovutettu osakkuus vastaa noin [...] tonnia (yhteensä [...] tonnin tuotannosta vuonna 1999). Tämä määrä on suurempi kuin McCookin nykyinen vuotuinen P0404-kysyntä eli [...] tonnia. Se on myös enemmän kuin se [...] tonnia, joka on nykyisin suurin sallittu määrä, jonka McCook voi sopimuksensa mukaan ostaa Reynoldsilta. Kun ostajalle luovutetaan oikeudet noin [...] alumiinitonniin, kilpailuolosuhteet P0404-markkinoilla säilyvät oletettavasti sulautumaa edeltävällä tasolla. Kilpailu tuotantoketjun loppupäässä ilmaisu- ja avaruusteollisuuden alumiiniseosten markkinoilla ei myöskään esty, koska suuri osa luovutetusta kapasiteetista on sellaista, että sillä pystytään vastaamaan mahdolliseen kysynnän kasvuun tuotantoketjun loppupäässä. Tästä syystä komissio katsoo, että ehdotetut sitoumukset riittävät poistamaan kilpailuongelmat, jotka mainittiin 9 päivänä maaliskuuta 2000 annetussa väitetiedoksiannossa.

Ehdotettuja sitoumuksia koskevat päätelmät

139. Komissio katsoo, että osapuolten esittämät sitoumukset riittävät ratkaisemaan kaikki kilpailuongelmat, jotka on mainittu 9 päivänä maaliskuuta 2000 annetussa väitetiedoksiannossa.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Yrityskeskittymä, jossa Alcoa Inc. hankkii asetuksen (ETY) N:o 4064/89 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua määräysvallan Reynolds Metals Company -yrityksessä

julistetaan yhteismarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan soveltuvaksi.

2 artikla

Tämän edellytyksenä on, että Alcoa Inc. noudattaa kaikkia 130–138 kohdassa kuvailtuja sitoumuksia, jotka on esitetty virallisesti tämän päätöksen liitteessä.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu seuraavalle yritykselle:

Alcoa Inc.

201 Isabella Street
Pittsburgh, PA 15212, USA
Mr. Kurt R. Waldo, Esq.
Assistant General Counsel

Tehty Brysselissä 3 päivänä toukokuuta 2000.

Komission puolesta
Mario MONTI
Komission jäsen

ANNEX

LIITE I

Edellä 1 artiklassa tarkoitettujen sitoumusten täydellinen englanninkielinen teksti on saatavilla komission web-sivulla:
http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html